

VÝROČNÁ SPRÁVA 2020

NÁVRAT, O. Z.

Čo nás učil covid v roku 2020?

Rok 2020? Je ešte skoro ho reflektovať, myslím. Všetci sme sa učili nové veci, ale či a čo nové sme sa aj naučili, sa ukáže až neskôr. Myslím, že sme sa najmä učili báť sa primerane a nanovo si triediť priority - osobné, vzťahové aj Návratové. Osobne musím povedať, že som opäť a znova ľudsky a pracovne vďačný za kolegov. Lebo sme aj náročné veci zvládli, dokázali sme byť flexibilní a kooperujúci. Učili sme sa novým formám komunikácie a veľa sme sa naučili. Chodili sme do rodín a do osád aj v neistých časoch a sústredili sme sa na dôležité veci - vzťahy, bezpečie, jedlo a prinášanie svetla nádeje, na svetielka v očiach, ktoré sme videli aj s rúškami na tvárach. Viac ako po iné roky sme sprostredkovali aj hmotnú a finančnú pomoc. Častejšie sme pomáhali znížiť napätie a riešiť vzťahové konflikty, v niektorých rodinách ale bolo toto obdobie príležitosťou byť viac spolu v dobrom zmysle a utužiť vzťahy. Častejšie sme tiež pomáhali rodinám komunikovať s úradmi a snažili sme sa urýchliť rôzne rozhodnutia, ktoré sa veľmi spomalili, ale v živote dieťaťa je každý týždeň či deň dôležitý. Pokračovali sme v pripravovaní rodičov na náhradnú rodinnú starostlivosť, aby čo najmenej detí ostalo „zaseknutých“ v systéme. Viac pozornosti sme venovali podpore vzdelávania, odľahčovaniu rodín a doučovaniu detí aj cez online technológie, ktoré nám tiež pomohli byť v sýtejšom kontakte s rodinami, ktoré sú vzdialené od našich centier a naše služby pre nich sú osobne menej dostupné. Toto je jedna z inšpirácií covidovej doby, ktorú môžeme v službách pre rodiny podržať.

Zistili sme, že RODINA sa opäť stala kľúčovým prostredím pre život, tak ako po väčšinu histórie ľudstva a nás to zaskočilo. Zistili sme, že ako rodičia sme si zvykli veľa vecí delegovať na rôznych iných dospelých, inštitúcie a odborníkov, školy, tréningy a krúžky a zrazu sme sa toho museli chopiť znova sami. A to je dobrá skúsenosť.

Marek Roháček,
predseda Návratu

O NÁVRATE

Návrat je nezisková organizácia, ktorá od roku 1993 presadzuje a podporuje návrat opustených detí z inštitúcií (detských domovov) do rodín. Sme presvedčení, že jedine rodina so stabilnými milujúcimi rodičmi dokáže dieťaťu poskytnúť optimálne podmienky pre zdravý duševný vývin.

Našou víziou je prakticky a odborne prispieť k dosiahnutiu takého stavu v spoločnosti, v ktorom:

- všetky deti budú prežívať detstvo v rodinách schopných poskytnúť im bezpečie, starostlivosť a lásku,
- všetky opustené deti nájdu útočisko v rodinách ochotných postarať sa o ne,
- rodinám s vážnymi problémami bude včas poskytnutá potrebná sociálna a psychologická pomoc, aby sa predišlo vážnemu strádaniu ich detí.

Sme presvedčení, že **DIEŤA** má právo na plný rozvoj svojej osobnosti a na napĺňanie základných fyzických a psychických potrieb.

Sme presvedčení, že **RODINA** je optimálnym prostredím, v ktorom môže dieťa dozrieť v plnohodnotnú a zodpovednú bytosť. Rodina je priestor, ktorý poskytne dieťaťu lásku, prijatie, pocit bezpečia a istoty.

Sme presvedčení, že **MEDZIĽUDSKÉ VZŤAHY** majú rozhodujúci význam pre kvalitu života. Pre zdravý vývoj dieťaťa majú nezastupiteľnú úlohu vzťahy s rodičmi. Dieťa potrebuje vyrastať s rodičmi - či už sú to rodičia vlastní alebo náhradní.

Predsedníctvo Návratu:

Marek Roháček, predseda
Renáta Matejová, podpredseda
Alžbeta Padyšáková
Pavel Kailing
Andrej Jankuliak

Revízna komisia:

Peter Paľaga, predseda
Ján Hornáček
Tomáš Dulovič

Aktuálne v **6 regionálnych centrách a poradenských miestach** Návratu **25 odborných zamestnancov** (sociálnych pracovníkov, špeciálnych pedagógov, psychológov) poskytuje komplexné odborné služby v dvoch základných oblastiach: **náhradná rodinná starostlivosť a sanácia rodín v ohrození**. Zároveň lobujeme za systémové zmeny a o rodine a rodičovstve komunikujeme rôznymi spôsobmi s celou verejnosťou. Desiatky odborníkov rôznych profesií spolupracujú s Návratom externe. **Stovky ľudí podporujú našu misiu osobnou angažovanosťou.**

Manažment Návratu v roku 2020:

Marek Roháček, *predseda združenia*

Milada Bohovicová, *odborná garantka služieb a metodička*

Fabiola Mokrú (do 31.8.2020), Katarína Záborská (od 1.9.2020), *finančná manažérka*

Ľubica Vyhnánková, *komunikácia s verejnosťou a fundraising*

Denisa Ničíková, *koordinátorka, Žilina*

Alena Molčanová, *koordinátorka, Prešov*

Danka Koníček-Žilinčíková, *koordinátorka, Banská Bystrica*

Daniela Lieskovská, *koordinátorka pre prácu s rodinami v ohrození, Bratislava*

Zuzana Nováková, *koordinátorka pre oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti, Bratislava*

Oblasti našej činnosti a cieľové skupiny

- Podporujeme deti vo vlastnej rodine - Dieťa v rodine v ohrození
- Hľadáme rodinu opusteným deťom - Dieťa na sprostredkovanie
- Podporujeme deti v náhradnej rodine - Deti v osvojení, pestúnskej rodine alebo náhradnej osobnej starostlivosti
- Podporujeme deti na ceste k samostatnosti - Mladí dospelujúci a dospelí
- Podporujeme dobrý priestor pre deti v spoločnosti - Deti v našej spoločnosti a v systéme sociálnoprávnej ochrany

Úvodník – O tichom hlase detí

DETI SÚ HLUČNÉ. Ich hlas počujeme často na ihriskách a na návštevách a zdá sa nám, že je dostatočne silný. DETI SÚ však aj veľmi TICHÉ. Niekedy hovoria pošepky či dokonca bez slov, a práve takto hovoria to najdôležitejšie. Tento ich hlas ale počujeme málokedy. Niekedy ho počujú vnímaví rodičia, príbuzní, pani učiteľky, ale nie vždy dobre rozumejú. Počúvať a porozumieť, čo nám deti hovoria je dôležitá súčasť našej práce v biologických aj náhradných rodinách, s ktorými pracujeme. A potom to, čo nám deti svojimi slovami alebo náznakmi povedia, sa snažíme vysvetliť ich rodičom, opatrovníkom, učiteľom, aby sme podporili ich vzťah a aby pri riešení rôznych situácií, ktoré život prinesie, mohli vziať potreby svojich detí do úvahy.

Ešte menej počuje hlas detí spoločnosť, v ktorej deti žijú a štát, ktorý nastavuje pravidlá sociálnoprávnej ochrany. Aj pre týchto ľudí sa snažíme dekódovať, čo nám deti hovoria, čo o nich vieme a ako by sme sa o ne mohli postarať tak, aby neboli traumatizované a dostali, čo v detstve potrebujú.

Na nasledujúcich stránkach vám priblížime, ako vnímame potreby detí, s ktorými pracujeme a čo sme minulý rok robili preto, aby sme pomohli ich blízkym ľuďom naplňať ich potreby. Ich príbehy sú veľmi rôznorodé. Niektoré z nich vyrastajú s vlastnými rodičmi, niektorí u príbuzných a niektorí v náhradných rodinách. Mnohé z nich vystriedali v prvých mesiacoch a rokoch svojho života niekoľko prostredí. Všetky sa narodili vlastnej matke, ktorá im venovala minimálne deväť mesiacov svojej prítomnosti, keď ich nosila vo svojom tele. Ak boli od nej odlúčené hoci aj ihneď po pôrode, s touto stratou sa musia niekedy vo svojom živote vyrovnáť. Niektoré deti potom prechodne žili v profesionálnej rodine, niektoré ostali nejaký čas (alebo aj navždy) „opustené“ v skupine v Centre pre deti a rodinu (bývalý detský domov). Niektoré sa nakoniec dostali do náhradnej rodiny, v ktorej teraz vyrastajú a je nádej, že tam prežijú veľkú časť detstva vo vzťahu, ktorý im umožní zdravo sa vyvíjať, vybudovať si pozitívnu identitu a bude liečiť to, čo bolo zranené. Našimi klientmi sú aj dospelávajúci a mladí dospelí, ktorých sprevádzame na ich ceste k samostatnosti, k čomu často patrí vyrovnávanie sa so svojou minulosťou, prežívanie konfliktov s blízkymi ľuďmi a vytváranie nových vzťahov, príprava na vlastný partnerský a rodičovský život.

O tom, ako sme pri tom s týmito deťmi a ich „rodičmi“ je správa, ktorú držíte v rukách.

Pozývame vás na cestu s „Luckou“. Lucka nie je konkrétne dieťa. Symbolizuje všetky deti, ktoré sú niekde v živote opustené a ktorých rodičia potrebujú oporu a pomoc.

Ľuba Vyhnánková,
komunikácia s verejnosťou

Podporujeme deti vo vlastnej rodine

(Dieťa v rodine v ohrození)

Narodila sa malá Lucka. Možno si jej mama nebola od začiatku celkom istá, či sa zvládne o ňu postarať. Či bude Luckin tato s nimi a či sa o nich bude starať dobre alebo nie. Možno ju mama nechala samu už v pôrodnici a dovolila, aby si ju niekto adoptoval. A možno si ju vzala domov a niekoľko rokov spolu žili, možno aj s nejakými súrodencami, ale nemali sa vždy dobre. Niekedy zažívala, čo je samota, niekedy čo je hlad, strach, možno aj násilie. Možno sa narodila do rodiny, kde bolo od začiatku všetko v poriadku, ale jej rodičia sa rozchádzajú a ona je v strede bojiska dvoch dospelých. A možno sa všetko tak zamotalo, že jej rodina začala potrebovať pomoc zvonka. Nevie, čo ju čaká, netuší, či sa s mamou alebo ocom bude musieť rozlúčiť a či to zvládne, ani nevie, že o tom rozhodujú nejakí neznámi dospelí. Lucka tomu všetkému presne nerozumie, len vie, že POTREBUJE starostlivého, trpezlivého, pozorného, bezpečného, mojkacieho, jašiaceho sa, „svojho“ rodiča alebo dospelého, ktorý jej bude vedieť aj zadať hranice aj ju pochváliť. Ako všetky deti. Potrebuje aj nás ostatných v podobe kamarátov, učiteľov, susedov - okolie, na ktoré sa môže kedykoľvek s dôverou obrátiť. My v Návrate chceme urobiť všetko preto, aby Lucka mohla ostať žiť s mamou a tatom.

S rodinami v ohrození pracujeme, pretože mnohé **ich problémy sú riešiteľné. Dá sa urobiť veľa preto, aby sme deti zastabilizovali vo svojich rodinách**, ktoré to s podporou zvonka zvládnú. Niekedy máme ako spoločnosť veľké nároky na to, čo všetko majú zvládnuť rodičia, aby sme ich uznali za schopných postarať sa o svoje deti.

V minulom roku sme spolupracovali s **267** biologickými rodinami, ktoré majú **484** detí, z toho **136** rodín bolo nových.

Aké typy problémov sme pomáhali riešiť rodinám v ohrození?

V rodinách sme riešili:

- Ekonomickú situáciu, príjem, dlhy a exekúcie – 95 rodín
- Chýbajúce, nestabilné alebo nevhodné bývanie – 72 rodín
- Situáciu počas vyňatia dieťaťa – 72 rodín
- Limity rodičovských zručností – 70 rodín
- Situáciu rodičov samoživiteľov – 56 rodín
- Zamestnanie – 43 rodín
- Situáciu mnohohodných rodín (so 4 a viac deťmi) – 33 rodín
- Závislosti rodičov alebo detí – 29 rodín
- Ťažkosti vyplývajúce zo psychiatrickej diagnózy rodiča – 22 rodín
- Domáce násilie – 21 rodín
- Situáciu rodín s rodičom vo výkone trestu – 18 rodín
- Situáciu spojenú s úmrtím rodiča – 8 rodín
- Situáciu maloletých rodičov – 6 rodín
- Rodiny s handicapovaným členom – 4 rodiny

Ako sme im pomáhali?

Rozvíjali u nich **rodičovské zručnosti**, hovorili sme s nimi o tom, čo ich deti potrebujú a ako to môžu naplniť. Ale mnohým rodinám sme museli najprv pomôcť riešiť **základné životné potreby**, aby neskôr vládali venovať lepšie deťom. Aby mali kde bývať, aby mali prácu pre finančné zabezpečenie, ale aj seberealizáciu, aby žili v ekonomicky čo najstabilnejšej situácii. Niekde sme pracovali na **zmiernení napätia** medzi členmi rodiny s využitím mediácie (**10** prípadov), niekde sme riešili **násilie**, alkoholizmus a iné **závislosti**. Niekde bránili dobrému rodičovstvu **psychiatrické ťažkosti** rodičov alebo detí.

Pre väčšinu rodín v ohrození je zložité **vybaviť veci na úradoch a súdoch**, tak sme ich tam sprevádzali a vysvetľovali, pre niektorých bolo zložité dostať sa s dieťaťom k lekárovi, ktorý je vzdialený 20km a treba dvakrát prestupovať, prípadne ísť niekoľko kilometrov pešo, tak sme ich tam sprevádzali. V desiatkach prípadov bola potrebná advokácia práv rodiny alebo detí, teda presadzovanie ich práv v komunikácii s rôznymi inštitúciami a hľadanie riešení, ako ich zabezpečiť. Väčšinou sme tieto rodiny navštevovali v ich domácom prostredí, monitorovali sme ich situáciu, hľadali, čo sú ich silné stránky, na ktorých sa dá stavať.

Pracovali sme s rodičmi, s ktorými práve deti nežili, **24** detí, bolo umiestnených v rôznych zariadeniach a **48** detí v náhradnej rodinnej starostlivosti. Hľadali sme spôsoby, ako podporiť kontakt rodičov s deťmi tak, aby to bolo pre ne prospešné a bezpečné. Do **7** rodín sa deti vrátili a sprevádzali sme ich aj po návrate domov pri obnovovaní rodinných vzťahov.

V **22** rodinách sme zabezpečovali asistovaný kontakt dieťaťa s rodičmi v situácii rozvodu alebo rozchodu.

Sprevádzali sme **5** tehotných žien obdobím tehotenstva, aby urobili rozhodnutie o bezpečnej budúcnosti svojho dieťaťa a aby sme predišli tomu, že dieťa ostane opustené alebo bude strádať.

Hľadali sme zdroje pomoci pre rodiny v ich širšej rodine, blízkom okolí, susedstve a snažili sme aj sieťovať odbornú pomoc, podľa potrieb rodín.

Rodiny a škola v pandémie

Minulý rok sme kvôli pandemickým opatreniam venovali viac ako inokedy pozornosť komunikácii rodiny so školou a často aj doučovaniu s pomocou dobrovoľníkov a distribúcií domácich úloh. Pre deti z chudobnejších rodín bolo vzdelávanie veľmi ťažko dostupné. Mnohé rodiny nemajú internet, počítač alebo smartfón a aj keď majú, nedokázali dodržať vyučovací režim pre viacero detí a mnohí rodičia deťom nedokázali vysvetliť učivo. V rodinách, kde mali dostupné možnosti online komunikácie sme vedeli sprostredkovať aj doučovanie a spštenie voľného času na dialku, hoci fyzicky by sme sa k nim tak často nedostali. V prípade **33** detí sme robili intenzívne intervencie v škole.

Pre niektoré deti je škola stres, ale pre veľa detí je práve škola bezpečné prostredie, kde je teplo, jedlo, pravidlá, učitelia, ktorí sa správajú štandardným spôsobom a niektoré deti zažívajú v škole viac bezpečia ako vo vlastnej rodine. Pre tieto deti bol minulý rok obzvlášť ťažký. Ostali úplne na okraji pozornosti. Snažili sme sa sledovať ich situáciu a hľadať pre nich dobrovoľníkov alebo niekoho z okolia, kto by sa im mohol venovať.

Materiálna a finančná pomoc

Štandardne vnímame ako svoju úlohu poskytovať rodinám odbornú pomoc, terénnu sociálnu prácu, poradenstvo, psychologické služby. Materiálnu a finančnú pomoc priamo neposkytujeme,

ale v odôvodnených prípadoch niekedy sprostredkujeme pomoc od iných nadácií alebo organizácií. V pandemickom roku ale rodiny zo dňa na deň prichádzali o prácu, financie, možnosť ísť si nakúpiť, preto sme aj my reagovali viac na tieto ich potreby vďaka zdrojom z nadácií, predovšetkým vďaka ponuke zapojiť sa do projektu Vianočný fond pomoci Nadácie Orange. Zisťovali sme veľmi konkrétne, v čom rodiny cítia najväčší nedostatok a podporili sme 107 rodín materiálnou a 52 rodín priamou finančnou pomocou v priebehu niekoľkých mesiacov. Niekde išlo o najnutnejšie životné potreby, niekde o zabezpečenie pokračovania liečby alebo terapií pre deti, niekde o rozvoj talentov detí.

Príbeh: „Rodina sa dostala k našim službám vďaka dvom všímavým dáмам, ktoré sa zachovali ako dobré susedy. Keď videli, že rodina je v ťažkostiach a oni jej už nevedia viac pomôcť, našli na internete Návrat a požiadali nás o pomoc. Rodine sme pomohli s ich problémom a uistili ich, že neprídu o deti.

Napriek tomu, že sme sa s nimi snažili budovať vzťah založený na dôvere, nevedeli sme, že matka je už vo vysokom štádiu tehotenstva a zvažuje dať dieťa na adopciu. Štvrté dieťa sa však napokon rozhodla si nechať. Začali sme s riešením financií osobným bankrotom, hľadaním podnájmu, sporením a ďalšími intervenciami, ktoré boli nutné pre posun tejto rodiny dopredu. Rodinu sa podarilo oddlížiť a pomohli sme jej s bývaním. Aktuálne sa rodina rozrástla o šiesteho člena. Matku sprevádzame v procese plánovania rodičovstva.

Vďaka tomu že sa rodina zmobilizovala, vnímame obrovský posun vpred, ktorý im pomôže naštartovať lepšiu budúcnosť pre ich deti.” **Marek Berky**, sociálny pracovník z Centra Návrat v Banskej Bystrici

Hľadáme rodinu opusteným deťom (Dieťa na sprostredkovanie)

Luckina mama a tato sa ocitli v takej ťažkej situácii, v ktorej si sami nevedeli rady a nevedeli zabezpečiť, že bude Lucka doma v bezpečí a bude o ňu postarané. Lucka teraz nerozumie ničomu, len sa cíti veľmi sama, lebo už nebýva doma s mamou a tatom, ale s nejakými cudzími ľuďmi. Nevie ani ako dlho to bude trvať a či sa vráti domov alebo čo s ňou bude.

Čo POTREBUJE Lucka, ktorá sa cíti sama a nemôže žiť s tými, ktorým sa narodila a sama si nenájde iných, ku ktorým by patrila? Myslím, že to všetci vieme. Potrebuje niekoho, kto bude pripravený zastaviť vlastnú životnú rutinu, vlastné strachy, neistoty a presvedčenia, že to nezvládne, že to bude ťažké. Ťažké to bude - pre Lucku. Ale môže mať k tomu najvýkonnejší zdroj na život - niekoho, kto jej ponúkne svoj vzťah. Kto jej otvorí dvere svojho domova.

My v Návrate chceme nájsť Lucke čím skôr novú rodinu.

Zameriavame sa na **vyhľadávanie rodín pre deti, ktoré dokonca dostali svoju skratku - TUD - ťažko umiestniteľné deti**. Ide o deti, ktoré sa úradom nepodarí v krátkom čase umiestniť do rodín, lebo žiadatelia, ktorých oslovia vo svojom regióne, o ne neprejavili záujem. Často sú to deti staršie ako si žiadajú budúci náhradní rodičia, deti so zdravotnými ťažkosťami, deti rómskeho etnika, niekedy sú to dvojčičky alebo súrodenecké skupiny, ktorým sa hľadá pestúnska rodina. Spisy takýchto detí sa dostanú k nám a my aktualizujeme ich údaje v databáze, aby sme zvýšili ich šancu

nájsť rodinu a aktívne oslovujeme tých, ktorí sa u nás pripravovali alebo už majú doma deti, ale vieme, že mali záujem o ďalšie.

Minulý rok našimi rukami prešlo 262 spisov takýchto detí. Pre 7 detí sme našli novú rodinu a v ďalších 4 prípadoch prebiehal proces sprostredkovania, ale ešte sa neukončil. Nevyzerá to ako veľké číslo, ale pre nás to je 7 detí, ktoré dostali šancu na život v rodine. Inak im hrozil dlhoročný pobyt v prostredí bez hlbokého výlučného vzťahu, aký môžu poskytnúť len rodičia.

Pandemická situácia v minulom roku zasiahla veľmi negatívne do možnosti postarať sa o tých najmenších, bábätká opustené v pôrodniciach. V predchádzajúcich rokoch sme rozbiehali projekt Dominika pre Kukulíka, v ktorom sa vyškolené dobrovoľníčky „Dominiky“ venovali niekoľko hodín denne bábätku na novorodeneckom oddelení, aby tam malo „svoju“ osobu, užilo si objatie, hojkanie, masírovanie a láskavú trpezlivú starostlivosť, na ktorú sestričky pri všetkej snahe nemajú čas. V minulom roku takéto návštevy v nemocniciach boli úplne zakázané. Podarilo sa nám aspoň vyrobiť a odovzdať s pomocou dobrovoľníčok 6 Kufříkov pre Kukulíka – kufříkov spomienok na prvé dni života. Veríme, že obmedzenie tejto výnimočnej služby sa čím skôr skončí, aby sme mohli zmierňovať traumu z osamotenosti najmenších detí.

Príbeh: „Tešia ma stretnutia s novými náhradnými rodičmi, rada im posuniem skúsenosti ako najlepšie zvládnuť adaptačné obdobie - cez dotyk a nosenie dieťaťa, sprevádzanie tvorbou čiary, knihy života, ale aj ako zvládnuť také „normálne“ rodičovstvo. Ale prežívam aj bázeň, či bolo správne moje vnútorné cítenie, intuícia, ktorej rodine ponúknuť konkrétne dieťa a či je preň tým najlepším miestom zo všetkých, ktoré som mohla vybrať.“ **Zuzana Petrincová**, sociálna poradkyňa z Centra Návrat v Bratislave

Podporujeme deti v náhradnej rodine (Deti v osvojení, pestúnskej rodine alebo náhradnej osobnej starostlivosti)

Lucka našla nový domov. Sociálne pracovníčky možno našli niekoho z jej príbuzných, kto sa o ňu rád postará a zverili ju do náhradnej osobnej starostlivosti. Alebo oslovili pestúnov, ktorí sa špeciálne pripravovali na to, ako sa postarať o dieťa, ktoré prežilo za niekoľko mesiacov alebo rokov toľko, čo niekto s nás, dospelých, nezažil za celý život. A možno sa pre ňu našla adoptívna rodina, do ktorej bude Lucka patriť navždy.

Lucka zažila zranenia, cíti sa opustená najbližšími. POTREBUJE uveriť. Uveriť, že novým ľuďom môže dôverovať. Že neodídu ani ju nikde nepošlú. Že tu, na tomto mieste zostane, že si toto miesto môže obľúbiť a považovať ho za svoje, že tu bude v bezpečí. Potrebuje si vytvoriť putá a cítiť, že je pre niekoho konkrétneho jedinečná. Že si môže dovoliť ľúbiť. Tak ako každý z nás. A že my všetci ju budeme prijímať a budeme sa jej snažiť rozumieť, aj keď má trochu iný príbeh ako väčšina detí.

My v Návrate chceme pomôcť Luckiným novým rodičom rozumieť jej a byť im oporou na ceste s Luckou. A ak budú potrebovať, chceme im ponúknuť špeciálne terapie a poradenstvo pre rôzne situácie, ktoré budú až do Luckinej dospelosti zažívať.

V minulom roku sme rôznym spôsobom a v rôznej intenzite spolupracovali s **392** náhradnými rodinami, v ktorých žije **706** detí. S radosťou sme sprevádzali **71** detí v adaptačnej fáze v prvom roku po ich príchode do rodiny. V tomto čase sa kladú významné základy budúceho vzťahu, mohli sme rodičov sprevádzať v tom, ako si nastaviť očakávania od seba aj od dieťaťa, poradiť v adaptácii partnerského vzťahu na príchod dieťaťa, hovoriť veľa o špecifických potrebách detí, ktoré zažili odlúčenie od matky a prípadné ďalšie straty. Na opačnej strane detstva sme pripravovali **10** mladých ľudí na ukončenie náhradnej rodinnej starostlivosti.

Pre deti v pestúnskej alebo náhradnej osobnej starostlivosti je špecifické, že môžu udržiavať kontakt s biologickými rodičmi alebo súrodencami. Naším cieľom je pritom pripraviť dieťa, náhradných rodičov aj biologických rodičov na vzájomné stretnutia, telefonáty alebo písomný kontakt, aby to bola pre deti pozitívna a bezpečná skúsenosť. Pri kontakte s biologickými rodičmi sme sprevádzali **65** detí a so súrodencami **6** detí. Odľahčovacie aktivity sme pomohli zabezpečiť **47** rodinám.

Na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou osvojenia, pestúnstva alebo náhradnej osobnej starostlivosti sme pripravili **78** žiadateľov a prípravu sme aktualizovali ďalším **61** rodičom. Tešíme sa, že **14** rodičov sa u nás pripravovalo prijať tzv. „ťažko umiestniteľné dieťa“, čím pomôžu tým najzraniteľnejším deťom, ktorým by inak hrozil dlhoročný pobyt v CDR (Centrum pre deti a rodinu, predtým detský domov).

V **50** rodinách sme využívali rôzne špecializované programy a terapeutické postupy podľa ich potrieb. Medzi naše základné postupy patrí práca s Knihou života a životnou históriou, dotyková terapia, filiálna terapia a terapia hrou a sandplay. Ďalšie metódy sme využívali podľa získaných skúseností a vzdelania našich poradenských pracovníkov, ktorí sa priebežne vzdelávajú v rôznych metódach a terapeutických smeroch, predovšetkým v dyadickej, systemickej a naratívnej terapii.

Terapeutické postupy, ktoré sme používali v rodinách

- Práca so životnou históriou a Knihou života - 61 rodín
- Dotyková terapia – 36 rodín
- Hrová terapia – 11 rodín
- Filiálna terapia – 9 rodín
- Sandplay – 5 rodín
- Program pripútania – 4 rodiny
- Iné špecializované terapeutické postupy (dyadická terapia, prvky naratívnej a systemickej terapie a arteterapie) – 22 rodín

Záleží nám na tom, aby deti rozumeli, čo sa s nimi deje a aby mali možnosť sa vyjadriť k svojej situácii, preto sme zisťovali názor dieťaťa v **20** rodinách. V **4** prípadoch sa napriek pandemickej situácii podarilo zorganizovať prípadovú konferenciu s účasťou dieťaťa, na ktorú deti aj rodičov vopred pripravujeme a následne ju zhodnotíme, tak ako to táto metóda vyžaduje.

Významnou pomocou pre náhradné rodiny je zdieľanie skúseností. V minulom roku fungovalo **6** podporných skupín a **5** skupín pre rodičov maličkých detí, ktoré sa stretli spolu až **53**-krát.

Príbeh: „Človek by si myslel, že keď sa nájde niekto, kto sa chce postarať o deti, všetci okolo ho budú povzbudzovať a pomáhať mu. V živote to tak však nie je. Treba prekonávať odmietanie,

spochybňovanie, konfrontovanie s „nedá sa“. Rodina, s dvoma prijatými deťmi potrebovala niekoho, kto by túto cestu išiel s nimi. Spoločne si vybudovali nový útulný domov, v novom meste, v nových školách, v novom zamestnaní. Potom prišiel čas zvládnuť ďalšiu náročnú úlohu. Hnev staršieho dieťaťa na rodičov, ktorí ich nechali samých na seba, smútok oboch chlapcov za rodičmi, ktorí im chýbajú. Pracujeme preto so životnou históriou a vytvárame knihy života, ktoré im pomôžu spracovávať a vyrovnávať sa s ťažkými vecami a vzťahmi v ich živote. Je mi ctou ich na tejto ceste sprevádzať.” ***Milada Bohovicová***, odborná garantka služieb a metodička v Žiline

Podporujeme deti na ceste k samostatnosti (Mladí dospievajúci a dospelí)

Lucia je už veľká. POTREBUJE sa stať nezávislá – dostať sa spod vplyvu rodičov, autorít, plniť svoje predstavy o živote, hľadá svoju „destination“. Občas síce stratí mapu alebo gps signál, ale ide odhodlane ďalej, lebo je plná optimizmu a verí, že to pôjde, len jej to doteraz nebolo dopriate. Keď nás jej oči požiadajú o pomoc, potrebuje, aby sme sa vcítili do jej putovania, ocenili, kam sa až dostala. Skúsili chvíľu kráčať s ňou. Upriamili pozornosť na niečo hodnotné v jej okolí. Ukázali prstom hore na oblohu či dole pod nohy, ale hlavne na ľudí okolo nej, aby videla, že v tom nie je (nemusí byť) sama. Je schopná dôverovať tomu, kto je z jej pohľadu v opozícii voči jej autoritám a je schopný aspoň počúvať a rešpektovať jej videnie osobnej budúcnosti. Z vývinového hľadiska je vo fáze tvorby identity, postojov a k tomu potrebuje podporu a sprevádzanie takej authority, ktorá bude rozumieť tomu, čím prechádza a ako uvažuje. Ale aj v škole, na ulici, v obchode potrebuje stretávať ľudí, ktorí ju neodsúdia, ale pochopia a budú ju rešpektovať a veriť jej.

My v Návrate chceme ísť s ňou a byť tými, ktorí ju vypočujú, porozumejú jej a naučia ju rozumieť samej sebe, usmernia ju a povzbudia k tomu, čo sama dokáže a podporia ju v tom, čo ešte sama nedokáže.

Minulý rok sme sprevádzali na ceste k samostatnosti **21** mladých dospelých ľudí z náhradných a biologických rodín. Poskytovali sme im individuálne poradenstvo v mnohých praktických témach týkajúcich sa ukončenia náhradnej rodinnej starostlivosti, osamostatňovania sa od svojej rodiny, pri vybavovaní právnych úkonov, pri komunikácii s pôvodnou biologickou rodinou, pri začleňovaní sa do pracovného procesu a spoločenského života.

Veľkou témou pri práci s mladými bolo hľadanie vlastných koreňov, premýšľanie o svojej minulosti a budovanie identity, v čom sme využívali aj psychologické poradenstvo a terapeutické prístupy. Podporovali sme ich participáciu na zmenách

Podporovali sme tiež v rozhodovaní a riešení svojej situácie **6** maloletých rodičov, sprevádzali sme ich tehotenstvom a začínajúcim rodičovstvom.

Pre mladých ľudí sú veľmi nápomocnou formou práce na sebe podporné skupiny. V minulom roku sa nám napriek pandemickej situácii podarilo zrealizovať **12** stretnutí **2** rôznych skupiniek.

V práci s mladými dospievajúcimi a dospelými najviac využívame pomoc dobrovoľníkov. Do individuálnej práce s mladými, pomoci s doučovaním a zmysluplným trávením voľného času detí sa ich zapojilo **46**. Mnohým deťom mohli pomôcť hlavne vďaka online komunikácii, hoci boli

fyzicky vzdialení od miest, kde sú naše centrá alebo kde žijú rodiny. Vďaka tomu vznikli celkom nečakané kontakty a mohli sme ponúknuť pomoc aj rodinám, ku ktorým by sa dobrovoľníci ťažšie dostali osobne. Dobrovoľníci vypomáhali aj v rámci odľahčovacej služby v 50 náhradných rodinách a rodinách v kríze.

S deťmi a mladými pracujeme vždy v kontexte celej rodiny, ale v niektorých prípadoch sa im venujeme aj individuálne. V minulom roku sme najčastejšie riešili:

- Výchovné problémy – 142 detí
- Rozvoj a podporu pri učení – 71 detí
- Traumatické udalosti, šikanu a stratu blízkych – 48 detí
- Fetálny alkoholový syndróm – 22 detí
- Domáce násilie na deťoch – 12 detí
- Záškoláctvo – 10 detí

Podporujeme dobrý priestor pre dieťa v spoločnosti
(Deti v našej spoločnosti a v systéme sociálnoprávnej ochrany)

Ako sa majú takéto Lucky na Slovensku? Keď idú samy zo školy, na ulici, v autobuse, v podchode, cítia sa dostatočne bezpečne? Keď sa ich rodina ocitne oslabená, dostanú Lucky dostatočnú podporu, už či preventívnu, alebo aj krízovú? Všímajú si susedia, ako sa majú Lucky vo vedľajšom byte a spýtajú sa ich, čo potrebujú?

Keď o Luckách rozhoduje sociálny pracovník, sudca, niekto z rodiny, vysvetlí im primeraným jazykom, čo sa deje a spýta sa ich, čo si prajú s dostatočnou pozornosťou? Snaží sa sudca rozhodnúť o ich osude čo najrýchlejšie a podľa ich potrieb? Snaží sa sociálny pracovník nájsť všetky možné riešenia, ktoré pomôžu rodinám Luciek, aby sa o ne mohli postarať s nejakou komunitnou alebo odbornou pomocou? A ak to nejde, snaží sa nájsť im čím skôr náhradné rodinné prostredie?

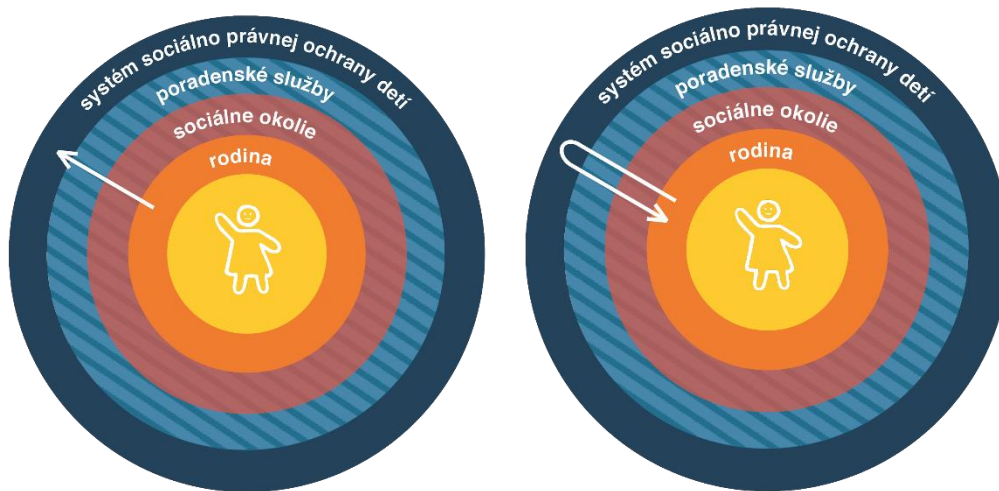
Tieto a ďalšie otázky si v Návrate priebežne kladieme, snažíme sa vyhodnocovať našu spoločnosť, podporné systémy, komunikáciu odborníkov z pohľadu Luciek. A ponúkame v tom „detské“ uhly pohľadu v médiách, pri vzdelávaní pre odborníkov, pri advokácii konkrétnych prípadov. A pýtame sa aj sami seba, či robíme to, čo Luckám skutočne pomôže...

Podmienky pre život rodiny nastavuje štát zákonmi a systémom pomoci, ktorú realizujú štátne úrady ale aj samospráva. **My v tomto systéme sledujeme, ako sa v ňom darí dieťaťu.** Dlhodobo sa venujeme lobingu na štátnej úrovni, aby systém sociálnoprávnej ochrany detí a pomoci rodinám odrážal to, čo skutočne potrebujú. Sme preto aj členmi profesijných združení, odborných organizácií a expertných skupín, kde môžeme ovplyvniť zákony a pravidlá týkajúce sa práv detí.

Obce majú tiež určité kompetencie a možnosti na pomoc rodinám. Sú rodine najbližšie a najviac ju poznajú, **často by mohli byť prví, kto rodine pomôže.** Do sociálnoprávnej ochrany detí sú zapojené aj odborné organizácie, akreditované subjekty a po novom aj Centrá pre deti a rodiny. Ide nám o to, využiť v prospech konkrétnej rodiny všetko, čo zákon prikazuje alebo

umožňuje a **argumentujeme tým, že najlepšia pomoc deťom je pomoc ich rodičom, biologickým či náhradným. A najefektívnejšia pomoc rodinám je premyslená spolupráca všetkých**, ktorí vstupujeme do kontaktu s konkrétnou rodinou vrátane ľudí z prirodzeného bezprostredného okolia – príbuzných, susedov, známych.

Problém je, že keď dieťa uviazne v systéme sociálnoprávnej ochrany, ten málo využíva prirodzené a neformálne zdroje pomoci dieťaťu. Súčasný zaužívaný model „pomoci“ ohrozenému dieťaťu znázornený na obrázku je možné zvrátiť presunutím pozornosti i financií na posilnenie sociálneho okolia dieťaťa a poradenských služieb. Uvoľniť a aktivovať komunikáciu medzi jednotlivými zdrojmi pomoci - štátnymi, poradenskými aj komunitnými. Vytvoriť priestor na to, aby medzi týmito „štátnymi“ a komunitnými zdrojmi pomoci prebiehala spolupráca v každej fáze riešenia situácie v rodine - vtedy, keď problémy vznikajú, keď sa prehlbujú, aj keď už je nevyhnutná pomoc zvonka a aj potom, čo musia byť deti v kritickej situácii na nejaký čas z rodiny vyňaté a aj pri ich návrate domov. Vo všetkých týchto situáciách by deťom pomohlo, keby všetci dospelí v neformálnom aj oficiálnom prostredí spolupracovali a lepšie komunikovali.

Naším cieľom je spolupráca všetkých „hráčov“ v okolí rodiny, preto pomáhajúcim pracovníkom zo všetkých týchto oblastí ponúkame spoluprácu, ale aj organizujeme odborné a zážitkové semináre, prekladáme a tvoríme publikácie o aktuálnych rodinných témach. Poskytujeme supervíziu pracovníkom iných organizácií, našim dobrovoľníkom a laickým poradcom. Šírime väčšie porozumenie špecifickým potrebám detí a ich rodičov.

Rozvíjame spoluprácu s odbornou verejnosťou v prospech detí

Venujeme pozornosť sieťovaniu, šíreniu a výmene skúseností:

Sieťovanie, šírenie a výmenu skúseností a vôbec spoluprácu všetkých hráčov v sociálnoprávnej ochrane detí vnímame stále naliehavejšie ako veľký a doteraz málo využitý zdroj pomoci rodinám.

- angažujeme sa v iniciatíve **Synapsia** v Prešove
- pracovníčky Návratu sú aj členkami sociálnych komisií, a to v Prešove a bratislavskej mestskej časti Dúbravka
- z pravidelných **stretnutí spolupracujúcich odborníkov** v Žiline, ktoré pomáhajú vytvoriť dobrú platformu pre spoluprácu, sa podarilo zorganizovať iba **1** kvôli pandemickým opatreniam
- sme členmi **Multidisciplinárnej skupiny odborníkov** pre podporu ochrany detí pred násilím v Bratislave a Trnave
- iniciovali sme **23 sieťovacích stretnutí** pri riešení konkrétnych situácií klientov a zúčastňovali sme sa **36** ďalších, kde nás prizvali iní partneri

Vzdelávame

V oblasti vzdelávania, ktorú považujeme v súčasnosti za jednu z našich kľúčových aktivít, sme v minulom roku pripravili niekoľko príležitostí:

- zrealizovali sme **8 seminárov/webinárov** pre **60 účastníkov** - rodičov, náhradných rodičov, profesionálnych rodičov a odbornú verejnosť s rôznorodými témami ako *attachment, základy dotykovej terapie, budovanie zdravého vzťahu u traumatizovaných detí, práca so životnou históriou a hľadanie koreňov prijatých detí, výchova rómskych detí*
- supervízne online stretnutie **lektorov Terapie dotykom** - 7 účastníkov
- zúčastnili sme sa aktívnym príspevkom **Dieťa s nepriaznivými životnými skúsenosťami v školskom prostredí** na osvetovej aktivite Podpora ochrany detí pred násilím pre sociálnych pracovníkov v Bratislave
- individuálne sme podporovali **16 laických poradcov** pre náhradné rodiny

Vyvíjame advokačné a lobingové aktivity

Advokácii a lobingu sa venujeme už od svojho vzniku:

- s niekoľkými **samosprávami** sme spolupracovali na rozvoji **prorodinných a na dieťa orientovaných komunitných služieb** (Banská Bystrica, Zvolen, Čeláre, Žilina, Trenčín, Magistrát Bratislava, Trnava, Bernolákovo, Malacky, Prešov, Stará Ľubovňa, obce - Lomnička, Plaveč, Kyjov, Rožkovany, Drienov, Ľubovec, Raslavice)
- v rámci praxe a práce v terénnych službách sme rozvíjali **partnerskú spoluprácu s UPSVR** v Trnave, Bratislave, Pezinku, Malackách, Senci, Nitre, Starej Ľubovni, Prešove, Poprade, Kežmarku, Spišskej Novej Vsi, Košiciach, Žiline, Bytči, Námestove, Brezne, Banskej Bystrici, Krupine, Detve, Zvolene, Banskej Štiavnici, Žiari nad Hronom a Žarnovici)
- venovali sme sa **advokácii práv detí** aj za aktívnej participácie **Kancelárie verejného ochrancu práv**
- naši odborníci boli členmi pracovnej skupiny, ktorá sa zaoberala Analýzou umiestňovania detí do ústavnej starostlivosti

- spolupracovali sme so **Slovenským národným strediskom pre ľudské práva** pri advokovaní práv rodinných príslušníkov klientov, s **CPPPP**, **Áno pre život** a **Nadáciou J@T** a Sociou pri riešení podpory a vážnych pre rodinu ohrozujúcich situácií

Spolupráca so školami:

- realizovali sme projekt Dieťa v bezpečí aj v krízovej situácii s podporou Nadácie Orange, v rámci ktorého sme rozoslali zdarma publikáciu **Školák z náhradnej rodiny** do všetkých štátnych aj súkromných CPPPP
- viac ako **60 brožúr** sme odovzdali náhradným rodičom, ktorí o ne požiadali, aby ich odovzdali v školách, kam chodia ich deti
- realizovali sme **10 skupinových a 5 individuálnych intervencií** v školách a **3 odborné semináre** (ďalšie 3 plánované semináre a účasť na dvoch konferenciách sa kvôli Covid-19 presunuli na rok 2021), so školami sme spolupracovali najmä o vytváraní prostredia emočne bezpečného pre deti s náročným životným príbehom, edukovali sme ich o potrebách detí v NRS a pomáhali sme im hľadať spôsoby, ako zmierniť nevhodné správanie dieťaťa v škole a bezpečiu dieťaťa v škole sme venovali veľa pozornosti aj v rámci služieb pre náhradné rodiny aj rodiny v kríze
- na stránke **skola.navrat.sk** sme vytvorili interaktívnu časť, kde je možné klásť otázky a vymieňať si skúsenosti v tejto téme

Oslovujeme širokú verejnosť

O našej práci a klientoch chceme hovoriť zaujímavo, ale zároveň citlivo a profesionálne. V spolupráci s kreatívnymi ľuďmi a umelcami **zvyšujeme citlivosť ľudí pre ozajstné potreby detí, otvorenosť pre prijatie dieťaťa a toleranciu okolia voči rodinám**, ktoré opustené dieťa prijali a k potrebám rodín, ktoré sa snažia prekonať kritické obdobie a vytvárať dobrý domov pre svoje deti. Šírime témy pre **posilnenie rodičovských zručností** všetkých rodičov. Využívame široké spektrum možností: **diskusie, eventy, výstavy, dokumentárne filmy, spoty, rozhlas, televíziu, internet či tlač, happeningy a festivaly**. Snažíme sa **vyvolať diskusiu a zamyslenie a motivovať ľudí k aktívnemu zapojeniu** nielen počas Vianoc a nárazových mediálnych charitatívnych projektov, kde neraz prevažuje emocionálne vydieranie.

- o téme náhradného rodičovstva a systémovej podpore rodín a Návrate sme uverejnili **11 blogov** v Denníku N, naši kolegovia boli hosťami v **Slovensko Advent 2020** (RTVS), v diskusii z predvianočného **Štúdia Klarisky** (Magistrát HM Bratislavy), poskytli sme **rozhovory** pre DenníkN o terénnej sociálnej práci s rodinami v ohrození, pre Aktuality o problémoch rodín s bývaním a spolupracovali sme v menšom rozsahu aj s inými médiami (RTVS, Regina, in.ba, eduworld)
- náš web **www.navrat.sk** zaznamenal viac ako **38 000** návštevníkov a na sociálnej sieti sme zdieľali s **5 500** priateľmi príbehy našej dennej praxe a uverejňovali pozvánky na naše podujatia a výstupy z nich
- natočili sme **Rozhovory zo života a praxe** so Zuzanou Zimovou a ďalšími odborníkmi na konkrétne témy týkajúce sa vzťahovej väzby – o deťoch a materskej škole, o starších deťoch, porozchodovej starostlivosti, dospievaní, atď. a uverejnili sme ich na stránke **vztahovavazba.navrat.sk**

- vydali sme knihu Návod na prijatie dieťaťa „**Ako sme to zvládli my**“, kde sú zozbierané skúsenosti žiadateľov o adopciu z priebehu celého procesu od uvažovania až po prvé mesiace života s dieťaťom a spolu s FAScinujúcimi deťmi sme vydali knihu **Ako byť rodičom dieťaťa s FASD**, taktiež zbierku skúseností a námetov, ako vychovávať dieťa s FASD
- v rámci Medzinárodného dňa povedomia o FASD 2020 sme spolu s FAScinujúcimi deťmi zorganizovali prednášku kanadskej odborníčky Diane Malbin na tému „**Vytvorenie silnej siete a podpory: FASD a spoločnosť**“

Čomu sa chceme venovať v roku 2021?

Okrem našich bežných činností, o ktorých ste mohli čítať v tejto správe, na našej webstránke a sociálnych sieťach, sa v najbližšom období budeme venovať špeciálnym témam.

Otcovstvo

Z viacerých strán k nám v poslednom období prišla téma fenoménu otcovstva. Chceli by sme venovať tento rok zvláštnu pozornosť role otca v rodine, zvlášť v živote detí. Chceli by sme sa viac pozrieť na to, aké špecifické úlohy môže mať otec prijatých detí, pestún a ako by sme mohli k ich napĺňaniu prispieť našimi službami. Pozrieme sa aj na to, ako obohatiť prípravu na NRS tak, aby dávala viac inšpirácií otcom, prípadne otcom, ktorí budú dieťa vychovávať sami.

Všimli sme si tiež v systéme sociálno-právnej ochrany negatívny jav, že otcovia ostávajú často nepovšimnutí, nevyužíva sa ich výchovný potenciál, ak deti vychováva matka a nezvláda svoju úlohu, deti sú niekedy umiestnené v Centre pre deti a rodinu, ale neskúma sa, či by sa o ne nechcel a nemohol postarať otec. V tomto smere sa dívame kriticky aj do vlastnej praxe, kde sme tiež spozorovali, že spolupracujeme a komunikujeme viac s matkami a chcem sa pozrieť na to, ako využívať potenciál otcov a spolupráce matky a otca viac.

Vplyv nepriaznivých skúseností z detstva na psychické a fyzické zdravie

Do nášho uvažovania o vývine detí a do našich služieb implementujeme poznatky neurovied. Táto téma je na Slovensko pomerne nová a stále málo pokrytá, preto sme sa rozhodli zorganizovať odbornú konferenciu s účasťou českých a slovenských odborníkov určenú prevažne pre odbornú verejnosť a interný seminár pre našich odborníkov, ktorý im pomôže v tejto téme lepšie pracovať s klientmi.

Dokumentárne filmy o mladých ľuďoch, ktorí vyrástli v náhradnej rodinnej starostlivosti

Vnímame, že časť ľudí má negatívny pohľad na náhradnú rodinnú starostlivosť, lebo sa stretli s príbehmi rodín, ktoré boli veľmi náročné a vzťah s prijatým dieťaťom bol komplikovaný, prípadne „nedopadli dobre“ a zdá sa mu, že úsilie rodičov nestálo za to. Nieкто zas vníma

náhradnú rodinnú starostlivosť s obdivom, ale ako niečo veľmi vzdialené. Čo v skutočnosti prináša náhradná rodinná starostlivosť tým, ktorí v nej vyrastú? Pripravujeme niekoľko príbehov spracovaných v dokumentárnej filmovej podobe, ktoré ako veríme, prinesú realistický obraz. Budeme sa pýtať na životný príbeh mladých dospelých, ktorí vyrástli v náhradných rodinách.

PodĎakovanie za pomoc a spoluprácu

Ďakujeme všetkým, ktorí nám akoukoľvek pomocou uľahčujú prácu a umožňujú venovať sa tomu, čo považujeme za svoju úlohu, všetkým, čo nám pomáhajú udržovať v chode naše počítače, webstránky, priestory alebo nám pomáhajú priamo v práci s deťmi a rodinami.

Za spoluprácu ďakujeme:

Záhrada - Centrum nezávislej kultúry v Banskej Bystrici, Banskobystrický samosprávny kraj, Farský úrad Brezno, OKO komunitné centrum Zvolen, Konekt - poradenské centrum pre mladých Zvolen, Charita sv. Alžbety Zvolen, Stanislava Nandražiová, Zuzana Úradníčková, Alfonz Haviar, Oliver Máchal, rodina Ursínyová, rodina Lališová, Milan Daniel a Minibodka, Janka Kováčiková, Janka Suchá, Mirka Korbelová, Nadácia ŽSK, Slovenský Červený kríž, Územný spolok Žilina, Diecézna Charita Žilina, Siemens, Hyunda Dymos Slovakia, Nadácia Rozum a cit, EASY Bývanie, Komunitné centrum "Na predmestí" - Žilina, Relevant, Zuzkana Tomanová, JUDr. Jarmila Záhradníková, AK Záhradník, Danka Olejníková, Dávid Chmela, Rastislav Gálik, Tomáš Hettych, Viktória Marcinová, Ivana Hečková, rodina Lukáčovcov, Jakub Kratochvíl, Marek Šulík, Zuzana Polomová, Oliver Vyhnanek, Ján Hornáček, Vitalia Bella, Pavol Šiška, Coachingplus, Bonami, Expodom, Brimo, zamestnanci Schneider Electric, expertní dobrovoľníci LEAF, UnMedy, Amalthea, Lumos, Áno pre život, Rozum a cit, Nadácia J&T, Iveta Benková, Roman Trnka, Samuel Švolík, Patrícia Piešová, OZ Tilia, Klub nádeje

Špeciálne poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom a laickým poradcom, bez ktorých by sme niektoré naše služby nemohli poskytovať, neoceniteľní sú na Kluboch, pobytoch aj v individuálnej práci v rodinách.

Zvláštne poďakovanie patrí tým, ktorí podporujú *trvalý návrat finančne a tým prispievajú k stabilite našej organizácie a poskytovaných služieb

Vďaka patrí aj všetkým ostatným jednorazovým darcom, darcom siete Global Giving a Dobrá krajina.

Strategickí partneri:

- Nadácia Orange
- Nadácia VÚB

Nadační partneri:

- SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych zmien
- Nadácia pre deti Slovenska
- Nadácia Pontis
- Centrum pre filantropiu
- Ľudia ľuďom
- Pomoc druhému – logo
- Asociácia náhradných rodičov
- Nadácia Provida
- Středisko Náhradní rodinné péče
- Nadácia slovenskej sporiteľne
- Fascinujúce deti
- Nadácia EPH

Firemní partneri:

- Anja
- Artforum
- Dell
- Fatchilli
- Rajo
- Eset
- Orange
- Euro office
- Very goodies
- BENU
- Albi
- Oil partner
- UNIVERSAL McCANN
- Schneider Electric
- Slovenská sporiteľňa
- Un Medy
- Martinus

Mediální partneri:

- Denník N
- Eduworld
- RTVS
- Aktuality.sk

FINANČNÁ SPRÁVA

SÚVAHA K 31.12.2020

ÚČET		AKTÍVA	PASÍVA
*021	Budovy, haly a stavby	314 674,90 EUR	
*023	Dopravné prostriedky	83 673,61 EUR	
*081	Oprávky k budovám, halám a stavbám	-81 896,29 EUR	
*083	Oprávky k dopravným prostriedkom	-46 330,01 EUR	
*112	Materiál na sklade	7 742,91 EUR	
*211	Pokladňa	2 919,29 EUR	
*221	Peniaze na BÚ	337 796,43 EUR	
*261	Peniaze na ceste	-400,00 EUR	
*311	Odberatelia	2 283,47 EUR	
*314	Poskytnuté prevádzkové preddavky	150,00 EUR	
*315	Ostatné pohľadávky	7 402,21 EUR	
*321	Dodávatelia		580,08 EUR
*323	Krátkodobé zákonné rezervy		29 317,83 EUR
*325	Ostatné záväzky		509,74 EUR
*331	Zamestnanci - mzdy		2,10 EUR
*333	Ostatné záväzky voči zamestnancom		46,00 EUR
*336	Záväzky voči poisťovniam	20,18 EUR	
*346	Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom		58 196,37 EUR
*381	Náklady budúcich období	1 838,06 EUR	
*384	Výnosy budúcich období		296 831,62 EUR
*385	Príjmy budúcich období	182 925,85 EUR	
*391	Opravná položka k pohľadávkam	-5 176,00 EUR	
*428	Nerozdel. zisk, strata min. rokov		351 536,49 EUR
*431	Hospodársky výsledok v schvaľ. konaní		69 194,51 EUR
*472	Sociálny fond		1 409,87 EUR
		807 624,61 EUR	807 624,61 EUR

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT K 31.12.2020

ÚČET		NÁKLADY	VÝNOSY
*501	Materiálové náklady	15 800,84 EUR	
*502	Spotreba energie	4 141,08 EUR	
*511	Opravy a údržba	3 584,75 EUR	
*512	Cestovné	2 875,03 EUR	
*518	Ostatné služby	101 063,72 EUR	
*521	Mzdové náklady	299 609,14 EUR	
*524	Zákonné sociálne poistenie	103 142,22 EUR	
*527	Zákonné sociálne náklady - sociálny fond	13 494,98 EUR	
*532	Daň z nehnuteľnosti	887,89 EUR	
*538	Ostatné dane a poplatky	266,40 EUR	
*542	Pokuty a penále	210,00 EUR	
*545	Kurzové straty	23,94 EUR	
*546	Dary	3 953,76 EUR	
*549	Iné ostatné náklady	4 002,49 EUR	
*551	Odpisy DNM a DHM	28 560,66 EUR	
*554	Predaný materiál	827,51 EUR	
*563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	33 118,51 EUR	
*602	Tržby z predaja služieb		18 178,37 EUR
*621	Aktivácia materiálu a tovaru		544,70 EUR
*649	Ine ostatne výnosy		783,26 EUR
*651	Tržby z predaja DHM a DNM		3 500,00 EUR
*654	Tržby z predaja materiálu		2 170,15 EUR
*662	Prijaté príspevky od právnických osôb		148 298,68 EUR
*663	Prijaté príspevky od fyzických osôb		61 090,63 EUR
*665	Príspevky z podielu zaplatenej dane		38 932,93 EUR
*691	Dotácie		411 258,71 EUR
Výnos	69 194,51 EUR	615 562,92 EUR	684 757,43 EUR

PREHLAD HOSPODÁRENIA – VÝDAVKY A PRÍJMY

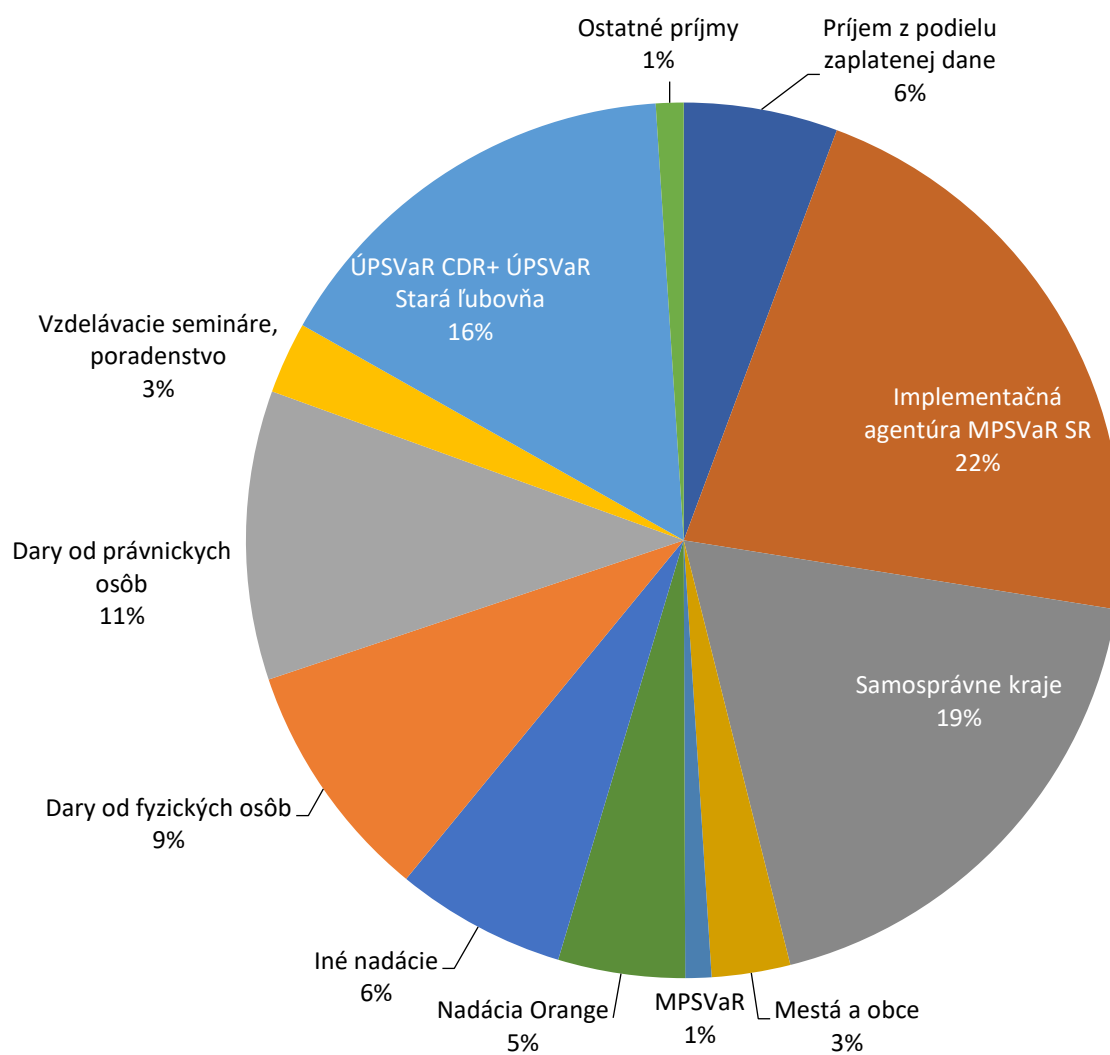
VÝDAVKY	
Režijné náklady súvisiace so službami pre rodiny a deti (nájomné, energie, cestovné, telekomunikačné náklady, náklady na pobyty rodín, terapeutické pomôcky, nákup pomôcok na kluby náhradných rodín, informačné materiály, kancelársky materiál)	76 188,07 €
Mzdové náklady a honoráre za služby rodinám a deťom	321 576,24 €
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	104 734,20 €
Ostatné náklady (výdavky spojené s realizáciou vzdelávania UPSVR, vzdelávanie zamestnancov, spracovanie účtovníctva, poistenie majetku, odpisy, bankové poplatky, daň z nehnuteľnosti)	89 818,78 €
Náklady na mediálne a FR kampane	23 245,63 €
SPOLU	615 562,92 €
PRÍJMY	
Príjem z podielu zaplatenej dane	30 839,32 €
Príjem z podielu zaplatenej dane*	8 093,61 €
Samosprávne kraje (Banskobystrický, Bratislavský, Prešovský, Trnavský, Žilinský)	127 089,00 €
MPSVR Implemetačná agentúra	149 532,21 €
Mestá a obce (Prešov, Zvolen, Magistrát Hl. mesta Bratislavy)	19 875,06 €
ÚPSVaR CDR+ ÚPSVaR Stará Ľubovňa**	108 182,10 €
MPSVaR***	6 580,34 €
Nadácia Orange	32 074,11 €
Iné nadácie (Nadácia SLSP, Nadácia VUB, Nadácia Pomoc druhému, Nadácia Socia a iné)	43 137,33 €
Dary od fyzických osôb	61 090,63 €
Dary od právnických osôb	73 087,24 €
Tržby z predaja služieb - vzdelávacie semináre, poradenstvo	18 178,37 €
Ostatné príjmy (príspevky od klientov za jednotlivé služby, predaj publikácií, úroky z bankových účtov, členské)	6 998,11 €
SPOLU	684 757,43 €

* Odpisy DHM nadobudnutého v roku 2011, 2015 a 2020

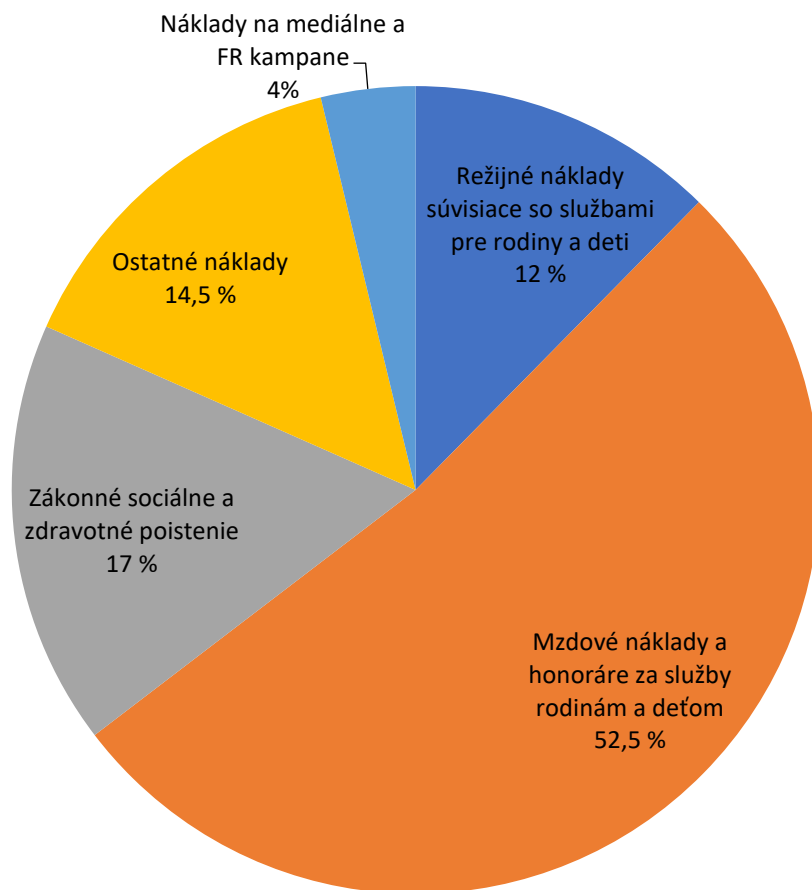
** Z finančného príspevku z Ústredia práce sa v roku 2020 nakúpil DHM v sume 13200,-, do výnosov v roku 2020 išlo 825,-€. Zvyšná suma sa bude odpisovať.

***Príspevok 15 247,- € bol ponížený o vratku vo výške 8 666,66 €, ktorá vyvstala ako výsledok finančnej kontroly

PRÍJMY 2020

VÝDAVKY 2020

CENTRÁ PRE NÁHRADNÚ RODINNÚ STAROSTLIVOSŤ A CENTRÁ POMOCI RODINE

Návrat / Centrum Návrat v Bratislave

Pluhová 1, 831 03 Bratislava

tel.: +421 252 444 361, sanácia rodín: +421 918 111 155

navrat@navrat.sk

Poradenské miesto v Trnave

Trhová 2, 917 01 Trnava

mob.: +421 917 649 478

navrat@navrat.sk

Centrum Návrat v Prešove *(s pôsobnosťou v prešovskom a košickom kraji)*

Svätoplukova 12, 080 01 Prešov

tel.: +421 517 711 679, +421 918 391 019, +421 918 653 818-9

navratpo@navrat.sk

Centrum Návrat v Banskej Bystrici

Námestie SNP 16 (Beniczského pasáž), 974 01 Banská Bystrica

tel.: +421 484 143 897, +421 907 518 180, +421 918 653 817

navratbb@navrat.sk

Centrum Návrat v Žiline

Republiky 31, 010 01 Žilina

tel.: +421 417 234 273, +421 907 706 523

navratza@navrat.sk

Poradenské miesto v Soblahove, Trenčín

mob.: +421 907 706 523

Infolinka nielen o adopcii: +421 907 80 80 80 www.navrat.sk www.adopcia.sk

Bankové údaje:

Prima banka Slovensko, a. s.

Číslo účtu IBAN: SK14 3100 0000 0040 0045 8116 š

SWIFT: LUBASKBX

IČO: 31746209

Návrat, o. z. je registrované na MV SR pod číslom VVS/1 – 900/90-10539.

Návrat poskytuje služby ako akreditovaná organizácia na základe rozhodnutí MPSVaR SR č.sp. 1993/2006-I/21 AK zo dňa 28.3.2006, č.sp. 28630/2006-I/21 AK zo dňa 22.12.2006, sp.č. 8386/2016-M_OSSODRAK zo dňa 2.5.2016, sp.č.20873/2018-M_OAK zo dňa 14.11.2018 a č. sp. 18254/2020-M_OHKSSAA zo dňa 24.9.2020, predĺžené rozhodnutím MPSVaR SR č. sp. 12188/2021-M_OHKSSAA zo dňa 24.2.2021, právoplatné 26.2.2021 na obdobie 5 rokov. Návrat, o. z. má od roku 2018 akreditáciu ako Centrum pre deti a rodiny.

PREHLÁSENIE:

- Organizácia nevyňaložila žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.
- Organizácia vykonávala činnosť tak, že nevznikli žiadne negatívne dopady na životné prostredie.
- Organizácia nemá organizačnú zložku v zahraničí.
- Organizácia v roku 2020 nenadobudla žiadne obchodné podiely ani akcie.
- Organizácia dosiahla v roku 2020 hospodársky výsledok – zisk 69 194,51 eur. Zisk bol doporučený Valnému zhromaždeniu vysporiadať preúčtovaním v prospech účtu 428- Nevysporiadaný HV minulých rokov.
- Činnosť organizácie nemá vplyv na zmenu zamestnanosti.
- Významné riziká a neistoty, ktorým je organizácia vystavená sú: nie sme si vedomí žiadnych významných rizík.
- Po skončení účtovného obdobia organizácia analyzovala situáciu spôsobenú pandémiou COVID-19, vyhodnotila riziká a dostupné informácie a ich možný dopad na činnosť spoločnosti. V tejto súvislosti nepredpokladá významné obmedzenie činnosti ani dopady na likviditu a finančnú situáciu spoločnosti.

Správa nezávislého audítora
o overení účtovnej závierky a výročnej správy organizácie
Návrat, občianske združenie
k 31. 12. 2020

Správa nezávislého audítora o overení účtovnej závierky a výročnej správy organizácie

Návrat, občianske združenie

Pluhová 911/1
831 03 Bratislava – Nové Mesto

IČO: 31746209

Zapísaná v Registri občianskych združení MV SR č. VVS/1-900/90-10539

V mene kt. koná: Mgr. Marek Roháček, predseda

(ďalej aj len „Organizácia“ alebo „Organizácia Návrat, občianske združenie“)

Audítorská spoločnosť:

MaxAudit, s.r.o.

D. Dlabača 775/33

010 01 Žilina

IČO: 36 668 362

Licencia SKAU č. 298

Spoločnosť je zapísaná

v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, odd. Sro., vl. č. 17945/L

Zodpovedný audítor:

Ing. Erik Kelbel

Licencia SKAU č. 924

Obsah:

1. Výročná správa za rok 2020
2. Správa audítora
3. Účtovná závierka k 31. 12. 2020
4. Poznámky k účtovnej závierke k 31. 12. 2020

**SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA
členom a štatutárnemu orgánu Organizácie
Návrat, občianske združenie**

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Organizácie Návrat, občianske združenie, ktorá obsahuje účtovnú závierku k 31. decembru 2020 a poznámky k účtovnej závierke k 31. decembru 2020, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Organizácie k 31. decembru 2020 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Organizácie sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Organizácie nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Organizáciu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Organizácie.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Organizácie.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Organizácie nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Organizácia prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

MaxAudit, s.r.o., D. Dlabača 775/33, 010 01 Žilina

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Organizácie obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2020 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

25. mája 2021

MaxAudit, s.r.o., D. Dlabača 775/33, 010 01 Žilina, Licencia SKAU č. 298
Ing. Erik Kelbel, štatutárny audítor, Licencia SKAU č. 924

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 31.12.2020

(v eurách zaokrúhlene na dve desatinné miesta)

Daňové identifikačné číslo

2 0 2 0 8 5 6 3 7 6

Účtovná závierka

Mesiac

rok

Za obdobie

od

1

2 0 2 0

do

1 2

2 0 2 0

IČO

3 1 7 4 6 2 0 9

- riadna

- zostavená

- mimoriadna

- schválená

SID

Kód SK NACE

9 4 . 9 9 . 2

Bezprostredne

od

1

2 0 1 9

predch. obdobie

do

1 2

2 0 1 9

Priložené súčasti účtovnej závierky

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

Poznámky (Úč NUJ 3-01)

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

Obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky

N Á V R A T , o . z .

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica a číslo

P l u h o v á 1

PSČ

8 3 1 0 3

Názov obce

B r a t i s l a v a

Smerové číslo telefónu

Číslo telefónu

0 9 0 5 2 1 6 7 4 5

Číslo faxu

E-mailová adresa

f a b i o l a . m o k r a @ n a v r a t . s k

Zostavená dňa: 17.5.2021

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za vedenie účtovníctva:

Ing. Fabiola Mokrá

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za zostavenie
účtovnej závierky:

Ing. Fabiola Mokrá

Podpisový záznam štatutárneho
orgánu alebo člena štatutárneho
orgánu účtovnej jednotky:

Mgr. Marek Roháček

Schválená dňa:

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto	
a	b		1	2	3	4	
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		r. 002+009+021	001	398 348,51	128 226,30	270 122,21	285 482,88
1.	Dlhodobý nehmotný majetok	r. 003 až 008	002	-	-	-	-
	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti (012-(072+091AÚ))		003	-	-	-	-
	Softvér (013-(073+091AÚ))		004	-	-	-	-
	Oceniteľné práva (014-(074+091AÚ))		005	-	-	-	-
	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+019)-(078+079+091AÚ)		006	-	-	-	-
	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)		007	-	-	-	-
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)		008	-	-	-	-
2.	Dlhodobý hmotný majetok	r. 010 až 020	009	398 348,51	128 226,30	270 122,21	285 482,88
	Pozemky (031)		010	-	-	-	-
	Umelecké diela a zbierky (032)		011	-	-	-	-
	Stavby (021-(081+092AÚ))		012	314 674,90	81 896,29	232 778,61	248 512,28
	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022-(082+092AÚ))		013	-	-	-	-
	Dopravné prostriedky (023-(083+092AÚ))		014	83 673,61	46 330,01	37 343,60	25 020,60
	Pestovateľské celky trvalých porastov (025-(085+092AÚ))		015	-	-	-	-
	Základné stádo a ťažné zvieratá (026-(086+092AÚ))		016	-	-	-	-
	Drobný dlhodobý hmotný majetok (028-(088+092AÚ))		017	-	-	-	-
	Ostatný dlhodobého hmotného majetku (029-(089+092AÚ))		018	-	-	-	-
	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042-094)		019	-	-	-	11 950,00
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052-095AÚ)		020	-	-	-	-
3.	Dlhodobý finančný majetok	r. 022 až 028	021	-	-	-	-
	Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)		022	-	-	-	-
	Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062- 096 AÚ)		023	-	-	-	-
	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (063-096AÚ)		024	-	-	-	-
	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066+067)-096AÚ)		025	-	-	-	-
	Ostatný dlhodobý finančný majetok (069-096AÚ)		026	-	-	-	-
	Obstaranie dlhodobých finančných investícií (043-096AÚ)		027	-	-	-	-
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)		028	-	-	-	-

Strana aktív		č.r.	Účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Brutto	Korekcia	Netto		
a		b	1	2	3	4	
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		r.030+037+042+051	029	357 914,49	5 176,00	352 738,49	125 318,64
1.	Zásoby	r. 031 až 036	030	7 742,91	-	7 742,91	8 874,21
	Materiál	(112+119)-191)	031	7 742,91	-	7 742,91	8 874,21
	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby	(121+122)-(192+193)	032	-	-	-	-
	Výrobky	(123-194)	033	-	-	-	-
	Zvieratá	(124-195)	034	-	-	-	-
	Tovar	(132+139)-196)	035	-	-	-	-
	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby	(314-391AÚ)	036	-	-	-	-
2.	Dlhodobé pohľadávky	r. 038 až 041	037	-	-	-	-
	Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ		038	-	-	-	-
	Ostatné pohľadávky	(315 AÚ - 391AÚ)	039	-	-	-	-
	Pohľadávky voči účastníkom združení	(358AÚ - 391AÚ)	040	-	-	-	-
	Iné pohľadávky	335AÚ+373AÚ+375AÚ+378AÚ)-391AÚ)	041	-	-	-	-
3.	Krátkodobé pohľadávky	043 až 050	042	9 855,86	5 176,00	4 679,86	3 311,72
	Pohľadávky z obchodného styku	(311AÚ až 315AÚ)-(391AÚ)	043	2 433,47	-	2 433,47	3 233,34
	Ostatné pohľadávky	(315 AÚ - 391 AÚ)	044	7 402,21	5 176,00	2 226,21	22,00
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	336	045	20,18	-	20,18	18,38
	Daňové pohľadávky	(341 až 345)	046	-	-	-	-
	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+ 348)	047	-	-	-	-
	Pohľadávky voči účastníkom združení	(358AÚ-391AÚ)	048	-	-	-	-
	Spojovací účet pri združení	(396-391AÚ)	049	-	-	-	-
	Iné pohľadávky	(335AÚ+373AÚ+375AÚ+378AÚ)-391AÚ)	050	-	-	-	38,00
4.	Finančné účty	r. 052 až 056	051	340 315,72	-	340 315,72	113 132,71
	Pokladnica	(211+213)	052	2 919,29	-	2 919,29	2 309,28
	Bankové účty	(221+261)	053	337 396,43	-	337 396,43	110 823,43
	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	(221AÚ)	054	-	-	-	-
	Krátkodobý finančný majetok	(251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ	055	-	-	-	-
	Obstaranie krátkodobého finančného majetku	(259 - 291AÚ)	056	-	-	-	-
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU		r. 058 a r. 059	057	184 763,91	-	184 763,91	247 167,88
1.	Náklady budúcich období	(381)	058	1 838,06	-	1 838,06	1 365,46
	Prijmy budúcich období	(385)	059	182 925,85	-	182 925,85	245 802,42
MAJETOK SPOLU		r. 001 + r.029 + r. 057	060	941 026,91	133 402,30	807 624,61	657 969,40

Strana pasív		č.r.	Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU r. 062+ r. 068 + r. 072 + r. 073		061	420 731,00	351 536,49
1. Imanie a peňažné fondy	r. 063 až r. 067	062	-	-
Základné imanie	(411)	063	-	-
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu	(412)	064	-	-
Fond reprodukcie	(413)	065	-	-
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov	(414)	066	-	-
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín	(415)	067	-	-
2. Fondy tvorené zo zisku	r. 069 až r. 071	068	-	-
Rezervný fond	(421)	069	-	-
Fondy tvorené zo zisku	(423)	070	-	-
Ostatné fondy	(427)	071	-	-
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	(+; - 428)	072	351 536,49	242 131,34
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)		073	69 194,51	109 405,15
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097		074	90 061,99	46 003,16
1. Rezervy	r. 076 až r. 078	075	29 317,83	30 605,14
Rezervy zákonné	(451AÚ)	076	-	-
Ostatné rezervy	(459AÚ)	077	-	-
Krátkodobé rezervy	(323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	29 317,83	30 605,14
2. Dlhodobé záväzky	r. 080 až r. 086	079	1 409,87	1 744,82
Záväzky zo sociálneho fondu	(472)	080	1 409,87	1 744,82
Vydané dlhopisy	(473)	081	-	-
Záväzky z nájmu	(474 AÚ)	082	-	-
Dlhodobé prijaté preddavky	(475)	083	-	-
Dlhodobé nevyfakturované dodávky	(476)	084	-	-
Dlhodobé zmenky na úhradu	(478)	085	-	-
Ostatné dlhodobé záväzky	(373 AÚ + 479 AÚ)	086	-	-
3. Krátkodobé záväzky	r. 088 až r. 096	087	59 334,29	13 648,39
Záväzky z obchodného styku	(321 až 326) okrem 323	088	1 089,82	1 009,06
Záväzky voči zamestnancom	(331+333)	089	48,10	-
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	(336)	090	-	-
Daňové záväzky	(341 až 345)	091	-	-
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+348)	092	58 196,37	12 639,33
Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	367	093	-	-
Záväzky voči účastníkom združení	(368)	094	-	-
Spojovací účet pri združení	(396)	095	-	-
Ostatné záväzky	(379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096	-	-
4. Bankové výpomoci a pôžičky	r. 098 až r. 100	097	-	4,81
Dlhodobé bankové úvery	(461AÚ)	098	-	-
Bežné bankové úvery	(231+ 232 + 461AÚ)	099	-	4,81
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci	(241+ 249)	100	-	-
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 102 a r. 103		101	296 831,62	260 429,75
1. Výdavky budúcich období	(383)	102	-	338,23
Výnosy budúcich období	(384)	103	296 831,62	260 091,52
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 061 + r. 074 + r. 101		104	807 624,61	657 969,40

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
			1	2	3	
501	Spotreba materiálu	001	15 800,84	-	15 800,84	20 909,23
502	Spotreba energie	002	4 141,08	-	4 141,08	4 038,73
504	Predaný tovar	003	-	-	-	-
511	Opravy a udržiavanie	004	3 584,75	-	3 584,75	2 505,98
512	Cestovné	005	2 875,03	-	2 875,03	3 983,25
513	Náklady na reprezentáciu	006	-	-	-	-
518	Ostatné služby	007	99 830,69	1 233,03	101 063,72	94 617,39
521	Mzdové náklady	008	298 557,06	1 052,08	299 609,14	317 411,50
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	009	102 778,63	363,59	103 142,22	110 899,01
525	Ostatné sociálne poistenie	010	-	-	-	-
527	Zákonné sociálne náklady	011	13 494,98	-	13 494,98	14 095,27
528	Ostatné sociálne náklady	012	-	-	-	-
531	Daň z motorových vozidiel	013	-	-	-	-
532	Daň z nehnuteľností	014	887,89	-	887,89	633,68
538	Ostatné dane a poplatky	015	266,40	-	266,40	144,70
541	Zmluvné pokuty a penále	016	-	-	-	10,60
542	Ostatné pokuty a penále	017	210,00	-	210,00	-
543	Odpísanie pohľadávky	018	-	-	-	-
544	Úroky	019	-	-	-	-
545	Kurzové straty	020	23,94	-	23,94	-
546	Dary	021	3 953,76	-	3 953,76	1 950,08
547	Osobitné náklady	022	-	-	-	-
548	Manká a škody	023	-	-	-	-
549	Iné ostatné náklady	024	4 002,49	-	4 002,49	3 549,78
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	025	28 560,66	-	28 560,66	25 591,67
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	026	-	-	-	325,00
553	Predané cenné papiere	027	-	-	-	-
554	Predaný materiál	028	-	827,51	827,51	1 071,73
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	029	-	-	-	-
556	Tvorba fondov	030	-	-	-	-
557	Náklady na precenenie cenných papierov	031	-	-	-	-
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	032	-	-	-	-
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	033	-	-	-	-
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	034	-	-	-	-
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	035	33 118,51	-	33 118,51	8 048,55
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	036	-	-	-	-
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	037	-	-	-	-
Účtová trieda 5 spolu r. 01 až r. 37		038	612 086,71	3 476,21	615 562,92	609 786,15

Číslo účtu	Výnosy	Č.r.	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
			1	2	3	
601	Tržby za vlastné výroby	039	-	-	-	-
602	Tržby z predaja služieb	040	18 178,37	-	18 178,37	13 266,00
604	Tržby za predaný tovar	041	-	-	-	-
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	042	-	-	-	-
612	Zmena stavu zásob polotovarov	043	-	-	-	-
613	Zmena stavu zásob výrobkov	044	-	-	-	-
614	Zmena stavu zásob zvierat	045	-	-	-	-
621	Aktivácia materiálu a tovaru	046	544,70	-	544,70	661,90
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	047	-	-	-	-
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	048	-	-	-	-
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	049	-	-	-	-
641	Zmluvné pokuty a penále	050	-	-	-	-
642	Ostatné pokuty a penále	051	-	-	-	-
643	Platby za odpísané pohľadávky	052	-	-	-	-
644	Úroky	053	-	-	-	-
645	Kurzové zisky	054	-	-	-	9,50
646	Prijaté dary	055	-	-	-	813,43
647	Osobitné výnosy	056	-	-	-	-
648	Zákonné poplatky	057	-	-	-	-
649	Iné ostatné výnosy	058	783,26	-	783,26	9 703,80
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku	059	-	3 500,00	3 500,00	1 250,00
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	060	-	-	-	-
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	061	-	-	-	-
654	Tržby z predaja materiálu	062	-	2 170,15	2 170,15	2 653,91
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	063	-	-	-	-
656	Výnosy z použitia fondu	064	-	-	-	-
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	065	-	-	-	-
658	Výnosy z nájmu majetku	066	-	-	-	-
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	067	-	-	-	-
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	068	148 298,68	-	148 298,68	135 584,14
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	069	61 090,63	-	61 090,63	76 876,96
664	Prijaté členské príspevky	070	-	-	-	-
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	071	38 932,93	-	38 932,93	36 473,74
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	072	-	-	-	-
691	Dotácie	073	411 258,71	-	411 258,71	441 897,92
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		074	679 087,28	5 670,15	684 757,43	719 191,30
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		075	67 000,57	2 193,94	69 194,51	109 405,15
591	Daň z príjmov	076	-	-	-	-
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	077	-	-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		078	67 000,57	2 193,94	69 194,51	109 405,15

Čl. I. Všeobecné údaje

(1) Údaje o zakladateľovi alebo zriaďovateľovi účtovnej jednotky:

Údaje o zakladateľovi alebo zriaďovateľovi účtovnej jednotky:	Návrat, o.z., Pluhová 1, 831 03 Bratislava
	Registrovaná na Ministerstve vnútra SR pod číslom VVS/1 – 900/90-10539.
Dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky	04.04.1995

(2) Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky; uvádzajú sa mená a priezviská členov štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky.

Štatutárne orgány: (Štatutár, správna rada, predsedníctvo)	Mgr. Marek Roháček, štatutár	Predsedníctvo:
	Renáta Matejová, štatutár	Renáta Matejová
		Pavol Kailing
		Betka Padyšaková
		Helena Woleková
		Vladislav Matej
		Andrej Jankuliak
Dozorný orgán: (Dozorná rada, revizor)	RNDr. Peter Paľaga	
	Ján Horňáček	
	Ing. Tomáš Dulovič	

(3) Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená a opis druhu podnikateľskej činnosti, ak ju účtovná jednotka vykonáva.

Hlavná činnosť:	- poskytuje komplexné odborné služby v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti a v oblasti sanácie pôvodného rodinného prostredia dieťaťa - iniciuje a podporuje potrebné zmeny v legislatíve a praxi
	- výmena skúseností s medzinárodnými organizáciami a odborníkmi - informuje prostredníctvom médií o uvedených otázkach
	- publikuje materiály a vykonáva potrebné prieskumy a výskum v oblasti cieľov združenia
	- zriaďuje odborné centrá a iné organizačné jednotky na území Slovenska, ktoré naplňujú ciele združenia
	- spolupráca so štátnymi a neštátnymi organizáciami, ktoré sa zaoberajú otázkami rodiny, detí a mládeže žijúcimi mimo rodiny - všestranne podporuje rozvoj náhradnej rodinnej starostlivosti
	- vzdelávanie odborníkov, rodičov v témach náhrad. rodinnej starostlivosti a pomoci rodinám v kríze
Podnikateľská činnosť:	Nevykonáva

(4) Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“) a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou a počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia.

Tabuľka k čl. I ods. 4 o počte zamestnancov a dobrovoľníkov:

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	31,00	34,00
z toho počet vedúcich zamestnancov	6,00	6,00
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	0,00	0,00
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	60,00	68,00

(5) Informácia o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky: Žiadne

(6) Údaje podľa čl. I, III a IV sa uvádzajú v textovej podobe a tabuľkovej podobe.

ČI. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

(1) Informácia, či je účtovná zvierka zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

ÁNO NIE

(2) Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód s uvedením dôvodu týchto zmien a vyčíslením ich vplyvu na finančnú hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky. bez zmien

Druh zmeny	Dôvod	Vplyv na hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia

(3) Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov v členení na žiaden

Majetok a záväzky	Spôsob oceňovania
a) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou	žiaden
b) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	žiaden
c) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom	žiaden
d) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou	obstarávacia cena
e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	žiaden
f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom	žiaden
g) dlhodobý finančný majetok	žiaden
h) zásoby obstarané kúpou	obstarávacia cena
i) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou	žiaden
j) zásoby obstarané iným spôsobom	žiaden
k) pohľadávky	menovitá hodnota
l) krátkodobý finančný majetok	menovitá hodnota
m) časové rozlíšenie na strane aktív súvahy	menovitá hodnota
n) záväzky, vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov	menovitá hodnota
o) časové rozlíšenie na strane pasív súvahy	menovitá hodnota
p) deriváty	žiaden
q) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi	žiaden
r) prenajatý majetok a majetok obstaraný na základe finančného prenájmu	menovitá hodnota

(4) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení účtovných odpisov. žiadne

Druh dlhodobého majetku	Doba odpisovania [v rokoch]	Sadzby odpisov	Odpisová metóda
Budovy a stavby	20	1/20	rovnomerná
Dopravné prostriedky	4	1/4	rovnomerná

(5) Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku – účtovná jednotka uplatňuje: žiaden

Opravné položky	Rezervy
Áno	Áno

ČI. III

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

- (1) Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za bežné účtovné obdobie: žiadne
- a) prehľad o dlhodobom majetku podľa položiek tohto majetku v členení podľa položiek súvahy; uvádza sa stav dlhodobého majetku v prvotnom ocenení na začiatku bežného účtovného obdobia, prírastky, úbytky a presuny tohto majetku a zostatok na konci bežného účtovného obdobia,
- b) prehľad oprávok a opravných položiek k dlhodobému majetku podľa jednotlivých položiek tohto majetku v členení podľa položiek súvahy; uvádza sa stav oprávok a opravných položiek k dlhodobému majetku na začiatku bežného účtovného obdobia, ich prírastky a úbytky počas bežného účtovného obdobia a zostatok na konci bežného účtovného obdobia,
- c) prehľad o zostatkových cenách dlhodobého majetku na začiatku bežného účtovného obdobia a na konci bežného účtovného obdobia.

Tabuľka k čl. III ods. 1 o stave a pohybe dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku:

Tabuľka č. 1

	Nehmotné výsledky z vývojevej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniťelné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		0,00 €					0,00 €
prírastky		0,00 €					0,00 €
úbytky		0,00 €					0,00 €
presuny							0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Oprávky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia							0,00 €
prírastky							0,00 €
úbytky							0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opravné položky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		0,00 €					0,00 €
prírastky							0,00 €
úbytky							0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Tabuľka č. 2

	Pozemky	Umelecké diela a zbierky	Stavby	Samost. hnutelné veci a súbory hnut. vecí	Dopravné prostriedky	Pestovateľské celky trvalých porastov	Základné stádo a ťažné zvieratá	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Obst. dlhodob. hmotného majetku	Poskyt. predd. na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia			314674,90 €		68625,35 €				11950,00 €		395250,25 €
prírastky			0,00 €		25150,00 €				13200,00 €		38350,00 €
úbytky			0,00 €		10101,74 €				25150,00 €		35251,74 €
presuny											0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	314674,90 €	0,00 €	83673,61 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	398348,51 €

Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia			66162,62 €		43604,75 €						109767,37 €
prírastky			15733,67 €	0,00 €	12827,00 €						28560,67 €
úbytky				0,00 €	10101,74 €						10101,74 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	81896,29 €	0,00 €	46330,01 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	128226,30 €
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia											0,00 €
prírastky											0,00 €
úbytky											0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Zostatková hodnota											
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	248512,28 €	0,00 €	25020,60 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	11950,00 €	0,00 €	285482,88 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	232778,61 €	0,00 €	37343,60 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	270122,21 €

(2) Prehľad dlhodobého majetku, na ktorý je zriadené záložné právo a dlhodobého majetku, pri ktorom má účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať: žiaden

Prehľad dlhodobého majetku	Výška majetku

(3) Údaje o spôsobe a výške poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. žiaden

Dlhodobý majetok	Spôsob poistenia	Výška poistenia
Škoda Fabia Combi BL114ZL	Havarijné poistenie/Generali	378,91
Škoda Fabia Combi BT841BD	Havarijné poistenie/Kooperatíva	290
Škoda Rapid BL753 UB	Havarijné poistenie/Kooperatíva	257,77

(4) Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku za bežné účtovné obdobie a jeho umiestnenie v členení podľa položiek súvahy a o zmenách, ktoré sa uskutočnili v priebehu bežného účtovného obdobia v jednotlivých položkách dlhodobého finančného majetku. žiaden

Tabuľka k čl. III ods. 4 o zmenách jednotlivých položiek dlhodobého finančného majetku:

	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti v ovládanej osobe	Podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti s podstatným vplyvom	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	Ostatný dlhodobý finančný majetok	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia								0,00 €
Prírastky								0,00 €
Úbytky								0,00 €
Presuny								0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Opravné položky								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia								0,00 €
Prírastky								0,00 €
Úbytky								0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Zostatková hodnota								
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Tabuľka k čl. III ods. 4 o štruktúre dlhodobého finančného majetku

Názov spoločnosti	Podiel na základnom imaní (v %)	Podiel účtovnej jednotky na hlasovacích právach	Hodnota vlastného imania ku koncu		Účtovná hodnota ku koncu	
		(v %)	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia

- (5) Informácia o výške tvorby, zníženia a zúčtovania opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku a opis dôvodu ich tvorby, zníženia a zúčtovania. žiaden

Dlhodobý finančný majetok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Opis dôvodu ich tvorby, zníženia a zúčtovania

- (6) Prehľad o významných položkách krátkodobého finančného majetku a o ocenení krátkodobého finančného majetku reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pričom sa uvádza vplyv takéhoto ocenenia na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.
 bezvýznamné

Tabuľka k čl. III ods. 6 o položkách krátkodobého finančného majetku

Tabuľka č. 1

Krátkodobý finančný majetok	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	2919,29 €	2309,28 €
Ceniny	0,00 €	0,00 €
Bežné bankové účty	337796,43 €	110818,62 €
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	0,00 €	0,00 €
Peniaze na ceste	-400,00 €	0,00 €
Spolu	340315,72 €	113127,90 €

Tabuľka č. 2

Krátkodobý finančný majetok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Majetkové cenné papiere na obchodovanie				0,00 €
Dlhové cenné papiere na obchodovanie				0,00 €
Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti				0,00 €
Ostatné realizovateľné cenné papiere				0,00 €
Obstarávanie krátkodobého finančného majetku				0,00 €
Krátkodobý finančný majetok spolu	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Tabuľka č. 3

Krátkodobý finančný majetok	Zvýšenie/ zníženie hodnoty (+/-)	Vplyv ocenenia na výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	Vplyv ocenenia na vlastné imanie
Majetkové cenné papiere na obchodovanie			
Dlhové cenné papiere na obchodovanie			
Ostatné realizovateľné cenné papiere			
Krátkodobý finančný majetok spolu			

- (7) Prehľad opravných položiek k zásobám, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k zásobám. žiaden

Tabuľka k čl. III ods. 7 o vývoji opravných položiek k zásobám

Druh zásob	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby					
Výrobky					
Zvieratá					
Tovar					
Poskytnutý preddavok na zásoby					
Zásoby spolu					

- (8) Opis významných pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy a v členení na pohľadávky za hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť.
 bezvýznamné

Významné pohľadávky	Opis	Suma
ID03/0213 Kusyová - trestné stíhanie r.2011	Zaplatená záloha na pobyt pre klientov, pobyt sa nekal záloha nevrátená	5198,00 €

- (9) Prehľad opravných položiek k pohľadávkam, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k pohľadávkam. žiadne

Tabuľka k čl. III ods. 9 o vývoji opravných položiek k pohľadávkam

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku				0,00 €	0,00 €
Ostatné pohľadávky	5176,00 €			0,00 €	5176,00 €
Pohľadávky voči účastníkom združení					0,00 €
Iné pohľadávky					0,00 €
Pohľadávky spolu	5176,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	5176,00 €

(10) Prehľad pohľadávok do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti. Žiadne

Tabuľka k čl. III ods. 10 o pohľadávkach do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti

	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4086,24 €	172,50 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	5769,62 €	7198,00 €
Pohľadávky spolu	9855,86 €	7370,50 €

(11) Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období. bezvýznamné

Významné položky časového rozlíšenia nákladov	Opis	Suma
• časové rozlíšenie nákladov	NBO: Nevýčerpaný Finačný príspevok r. Niškova BB/Socia	299,74 €
• príjmy budúcich období	PBO: MPSVaR IA/SAN SR, SAN BA, NRS SR, NRS BA	182925,85 €

(12) Opis a výška zmien vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku podľa položiek súvahy za bežné účtovné obdobie, a to

- opis základného imania, nadačného imania v nadáciách, výška vkladov zakladateľov alebo zriaďovateľov, prioritný majetok v neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, prevody zdrojov z fondov účtovnej jednotky a podobne; za jednotlivé položky sa uvádza stav na začiatku bežného účtovného obdobia, jednotlivé prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia,
- opis jednotlivých druhov fondov, ktoré tvorí účtovná jednotka, stav na začiatku bežného účtovného obdobia, prírastky, úbytky, presuny a zostatok na konci bežného účtovného obdobia.

Tabuľka k čl. III ods. 12 o zmenách vlastných zdrojov krytia neobežného majetku a obežného majetku

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Imanie a fondy					
Základné imanie					0,00 €
z toho:					0,00 €
• nadačné imanie v nadácii					0,00 €
• vklady zakladateľov					0,00 €
• prioritný majetok					0,00 €
					0,00 €
Fondy tvorené podľa osobitného predpisu		0,00 €			0,00 €
Fond reprodukcie					0,00 €
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					0,00 €
Fondy zo zisku					
Rezervný fond					0,00 €
Fondy tvorené zo zisku					0,00 €
Ostatné fondy	0,00 €			0,00 €	0,00 €
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	242131,34 €			109405,15 €	351536,49 €
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	109405,15 €	69194,51 €		-109405,15 €	69194,51 €
Spolu	351536,49 €	69194,51 €	0,00 €	0,00 €	420731,00 €

(13) Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty vykázanej v minulých účtovných obdobiach.

Tabuľka k čl. III ods. 13 o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty

Názov položky	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	109405,15 €
Rozdelenie účtovného zisku	
Prídel do základného imania	
Prídel do fondu tvoreného podľa osobitného predpisu	
Prídel do fondu reprodukcie	
Prídel do rezervného fondu	
Prídel do fondu tvoreného zo zisku	
Prídel do ostatných fondov	

Úhrada straty minulých období	
Prevod do sociálneho fondu	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	109405,15 €
Iné	
Účtovná strata	
Vysporiadanie účtovnej straty	
Zo základného imania	
Z rezervného fondu	
Z fondu tvoreného zo zisku	
Z ostatných fondov	
Z nerozdeleného zisku minulých rokov	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	

(14) Opis a výška cudzích zdrojov, a to:

- a) údaje o jednotlivých druhoch rezerv, ktoré tvorí účtovná jednotka; uvádza sa stav rezerv na začiatku bežného účtovného obdobia, ich tvorba, zníženie, použitie alebo zrušenie počas bežného účtovného obdobia a zostatok rezervy na konci bežného účtovného obdobia, pričom sa uvedie predpokladaný rok použitia rezervy bezvýznamné

Tabuľka k čl. III ods. 14 písm. a) o tvorbe a použití rezerv

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv	27845,14 €	26557,83 €	27845,14 €		26557,83 €
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					0,00 €
Zákonné rezervy spolu	27845,14 €	26557,83 €	27845,14 €	0,00 €	26557,83 €
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv	2760,00 €	2760,00 €	2760,00 €		2760,00 €
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					0,00 €
Ostatné rezervy spolu	2760,00 €	2760,00 €	2760,00 €	0,00 €	2760,00 €
Rezervy spolu	30605,14 €	29317,83 €	30605,14 €	0,00 €	29317,83 €

- b) údaje o významných položkách na účtoch 325 - Ostatné záväzky a 379 - Iné záväzky; uvádza sa začiatkový stav, prírastky, úbytky a konečný zostatok podľa jednotlivých druhov záväzkov, bezvýznamné

Významné položky ostatných a iných záväzkov	Začiatkový stav	Prírastky	Úbytky	Konečný zostatok

- c) prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti, bezvýznamné

- d) prehľad o výške záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti v členení podľa položiek súvahy bezvýznamné

- do jedného roka vrátane,
- od jedného roka do piatich rokov vrátane,
- viac ako päť rokov

Tabuľka k čl. III ods. 14 písm. c) a d) o záväzkoch

Druh záväzkov	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky po lehote splatnosti	0,00 €	361,65 €
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	59334,29 €	567,41 €
Krátkodobé záväzky spolu	59334,29 €	929,06 €
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane	1409,87 €	1744,82 €
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov	0,00 €	
Dlhodobé záväzky spolu	1409,87 €	1744,82 €
Krátkodobé a dlhodobé záväzky spolu	60744,16 €	2673,88 €

- e) prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu; uvádza sa začiatkový stav, tvorba a čerpanie sociálneho fondu počas účtovného obdobia a zostatok na konci účtovného obdobia, žiadne

Tabuľka k čl. III ods. 14 písm. e) o vývoji sociálneho fondu

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobia	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	1744,82 €	1951,48 €
Tvorba na ťarchu nákladov	1441,44 €	1425,63 €
Tvorba zo zisku		
Čerpanie	1776,39 €	1632,29 €
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	1409,87 €	1744,82 €

- f) prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach s uvedením meny, v ktorej boli poskytnuté, druhu, hodnoty v cudzej mene a hodnoty v eurách ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, výšky úroku, splatnosti a formy zabezpečenia, žiadne

Tabuľka k čl. III ods. 14 písm. f) o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach

Druh cudzieho zdroja	Mena	Výška úroku v %	Splatnosť	Forma zabezpečenia	Suma istiny na konci bežného účtovného obdobia	Suma istiny na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Krátkodobý bankový úver						
Pôžička						
Návratná finančná výpomoc						
Dlhodobý bankový úver						
Spolu					0,00 €	0,00 €

- g) prehľad o významných položkách časového rozlíšenia výdavkov budúcich období. bezvýznamné

Významné položky časového rozlíšenia výdavkov budúcich období	Opis	Suma

- (15) Prehľad o významných položkách výnosov budúcich období v členení najmä na žiadne
- zostatkovú hodnotu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku,
 - zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z dotácie,
 - zostatok nepoužitej dotácie alebo grantu,
 - zostatok nepoužitej časti podielu zaplatenej dane,
 - zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane,
 - zostatok nepoužitého peňažného plnenia na základe zmluvy o sponzorstve v športe (ďalej len „sponzorské“),
 - zostatková hodnota dlhodobého majetku obstaraného zo sponzorského.

Tabuľka k čl. III ods. 15 o významných položkách výnosov budúcich období

Položky výnosov budúcich období z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku				0,00 €
dlhodobého majetku obstaraného z dotácie	24457,97 €	13200,00 €	9633,69 €	28024,28 €
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru				0,00 €
dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie	44421,84 €	56165,23 €	44421,84 €	56165,23 €
dotácie z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku				0,00 €
grantu				0,00 €
podielu zaplatenej dane	84884,37 €	59424,25 €	33827,32 €	110481,30 €
dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane	75857,94 €		5105,61 €	70752,33 €
sponzorského v športe				0,00 €
dlhodobého majetku obstaraného zo sponzorského				0,00 €
ostatné	30469,40 €	31056,73 €	30117,65 €	31408,48 €

(16) Údaje o majetku prenajatom formou finančného prenájmu, a to žiadne

a) celková suma dohodnutých platieb ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, v členení na istinu a finančný náklad,

Suma istiny	Finančný náklad

b) suma istiny a finančného nákladu podľa doby splatnosti

1. do jedného roka vrátane,
2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
3. viac ako päť rokov.

Tabuľka k čl. III ods. 16 o majetku prenajatom formou finančného prenájmu

Závazok	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Istina	Finančný náklad	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Celková suma dohodnutých platieb				
do jedného roka vrátane				
od jedného roka do piatich rokov vrátane				
viac ako päť rokov				

Čl. IV

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

(1) Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej činnosti a podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky.

Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť
Tržby z predaja služieb	18178,37 €	
Tržby z predaja materiálu		2170,15 €

(2) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov. bezvýznamné

Opis významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov	Suma
Dary/ Fyzické osoby	61090,63 €
Dar/ Nadácia Orange	32074,11 €
Dar/ Octarine Invest	28498,61 €
Dar/ Nadácia VUB	21058,69 €

(3) Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia. žiadne

Prehľad dotácií a grantov	Suma
Implementačná agentúra MPSVaR/ SAN SR+SANBA+NRS SR+ NRS+BA	149532,21 €
VUC PSK	21000,00 €
VUC ŽSK	7100,00 €
MPSVaR	15247,00 €
Ustredie UPSVaR/CDR+ UPSVaR SL	120557,10 €
VUC BSK	47900,00 €
VUC BBSK	32709,00 €
VUC TSK+ VUC ZA	30480,00 €

(4) Opis a suma významných položiek finančných výnosov; uvádza sa aj celková suma kurzových ziskov, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových ziskov účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. bezvýznamné

Opis významných položiek finančných výnosov	Suma
• celková hodnota kurzových ziskov	
• hodnota kurzových ziskov ku dňu účtovnej závierky	
• ostatné	

(5) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov. bezvýznamné

Opis významných nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitné náklady a iné ostatné náklady	Suma
Mzdové náklady (PP+DVP)	299609,14 €
Odvody do sociálnej a zdravotných poisťovní	103142,22 €
Služby v oblasti sanácie a NRS	19929,00 €
Služby v oblasti účtovníctva	38789,30 €
Poskytnuté príspevky klientom	33118,51 €
Odpisy DNM a DHM	28560,66 €
Príspevok na stravu zamestnávateľa	11304,30 €

(6) Prehľad o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie. žiaden

Tabuľka k čl. IV ods. 6 o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane

Účel použitia podielu zaplatenej dane	Použitá suma z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Použitá suma bežného účtovného obdobia
Sociálne poradenstvo NRS a SAN/ mzdove náklady sociálnych pracovníkov	10599,64 €	13771,33 €
Sociálne poradenstvo NRS a SAN/režijné náklady súvisiace s poskytovaním služby	18309,75 €	13336,03 €
Sociálne poradenstvo NRS a SAN/PHM a cestovné náklady	2458,74 €	3731,96 €
Nákup DHM/auto nezaradené do majetku	11950,00 €	
Zostatok podielu zaplatenej dane bežného účtovného obdobia		101519,30 €

(7) Opis a suma významných položiek finančných nákladov; uvádza sa aj celková suma kurzových strát, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových strát účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. bezvýznamné

Opis významných položiek finančných nákladov	Suma
• celková hodnota kurzových strát	
• hodnota kurzových strát ku dňu účtovnej závierky	
• ostatné	

(8) V účtovnej jednotke, ktorá má povinnosť overenia účtovnej závierky auditorom, sa uvedie vymedzenie a suma nákladov za účtovné obdobie v členení na náklady za nemá povinnosť

- overenie účtovnej závierky,
- uistovacie auditorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky,
- daňové poradenstvo,
- ostatné neauditorské služby.

Tabuľka k čl. IV ods. 8 o nákladoch vynaložených v súvislosti s auditom účtovnej závierky

Jednotlivé druhy nákladov za	Suma
overenie účtovnej závierky	2760,00 €
uist'ovacie auditorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky	
daňové poradenstvo	
ostatné neauditorské služby	
Spolu	2760,00 €

Čl. V

Opis údajov na podsúvahových účtoch

Významné položky prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky a prípadné ďalšie položky. bezvýznamné

Významné položky	Hodnota majetku

Čl. VI

Ďalšie informácie

- (1) Opis a hodnota iných aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia alebo vlastníctvo závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky; týmito inými aktívami sú napríklad práva zo servisných zmlúv, poisťných zmlúv, koncesionárskych zmlúv, licenčných zmlúv, práva z investovania prostriedkov získaných oslobodením od dane z príjmov.
 žiadne

Opis iných aktív	Hodnota

- (2) Opis a hodnota iných pasív vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia; takýmito inými pasívami sú: žiadne
a) možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
b) povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

Opis iných pasív	Hodnota

- (3) Opis významných položiek ostatných finančných povinností, ktoré sa nesledujú v účtovníctve a neuvádzajú sa v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a údaj, či sa týka spriaznených osôb, a to bezvýznamné
a) povinnosť z devizových termínovaných obchodov a iných finančných derivátov,
b) povinnosť z opčných obchodov,
c) zákonná povinnosť alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty alebo služby, napríklad z dodávateľských alebo odberateľských zmlúv,
d) povinnosť z leasingových, nájomných, servisných, poisťných, koncesionárskych, licenčných zmlúv a podobných zmlúv,
e) iné povinnosti.

Opis významných položiek ostatných finančných povinností	Výška	Spriaznené osoby

(4) Prehľad nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky. Žiadne

(5) Informácie o významných skutočnostiach, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná zvierka a dňom jej zostavenia. bezvýznamné

Účtovná jednotka analyzovala situáciu spôsobenú pandémiou COVID-19, vyhodnotila riziká a dostupné informácie a ich možný dopad na činnosť spoločnosti. V tejto súvislosti nepredpokladá významné obmedzenie činnosti ani dopady na likviditu a finančnú situáciu spoločnosti.